

Парламент «за» безпеку праці

ВЕРХОВНА
РАДА
ЗАТВЕРДИЛА
ПРОГРАМУ
ПОЛІПШЕННЯ
УМОВ ПРАЦІ
НА 2014–2018 рр.

8
РОКІВ
УКРАЇНЦІ ЧЕКАЛИ
НА ПРОГРАМУ

.03

СЕМІНАР

Навчання профспілкових «акул пера»

Комунікаційні стратегії захисту прав працівників

.06

ПРОФПАНОРАМА

ПРОФСПІЛКА ЗАЩИЩАЄ ПРАЦІВНИКІВ ВУГЛЕДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

.07

ДОСВІД

Практика колективно-договірної роботи Запоріжжя

.11

№ 16 (686) | 18.04.2013

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

ПОЗИЦІЯ | 16 квітня в Київській міській раді профспілок відбувся круглий стіл на тему «Нелегальні трудові відносини та заробітна плата «в конвертах». Шляхи подолання цього ганебного явища». .02

ВІДЗНАЧЕННЯ | За ініціативою Міжнародної організації праці (МОП) починаючи з 2002 року понад 100 країн світу 28 квітня відзначають Всесвітній день охорони праці. Україна також відзначає цю дату. .02

ВІЗИТ | Відбувся офіційний візит делегації Профспілки державних службовців Ізраїлю на чолі з головою профспілки Аріелем Якобі. .03

ТЕМА НОМЕРА | ДО КІНЦЯ РОКУ ІНТЕРНАТИ ХОЧУТЬ ЗАКРИТИ

ІНТЕРНАТИ ПЕРЕПОВНЕНІ «СИРОТАМИ» ЗА ЖИВИХ БАТЬКІВ

До кінця року інтернати мають намір ліквідувати, а 80% сиріт виховуватимуться у родинах. Принаймні так обіцяє міністр соціальної політики Наталія Королевська. Однак експерти закликають не поспішати й до пи-

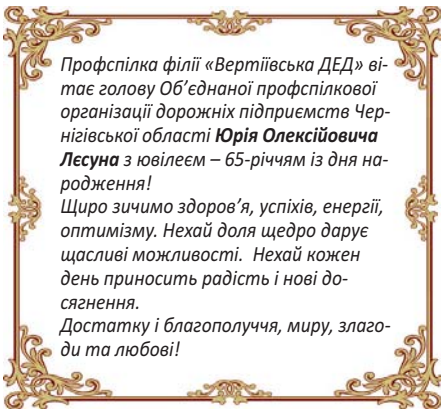
тань інтернатних закладів підходити виважено й обмірковано, бо за цим стоїть незахищена соціальна група – діти. Про «за» і «проти» такої ініціативи Мінсоцполітики – у публікації «ПВ». .08

Віктор Турманов: «За «неприборканої» демократії законодавча робота неоціненна» .05

ЯК ПОЛІПШИТИ НАШУ ГАЗЕТУ?
долучайтеся до обговорення на нашому сайті www.psv.org.ua

ПРИВІТАННЯ

Профспілка філії «Вертіївська ДЕД» вітає голову Об'єднаної профспілкової організації дорожніх підприємств Чернігівської області **Юрія Олексійовича Лесуна** з ювілеєм – 65-річчям із дня народження!
Щиро зичимо здоров'я, успіхів, енергії, оптимізму. Нехай доля щедро дарує щасливі можливості. Нехай кожен день приносить радість і нові досягнення.
Достатку і благополуччя, миру, злагоди та любові!

ЗАПРОШЕННЯ

ШАНОВНІ ДОБРОДІІ!

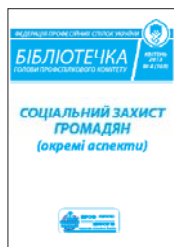
До 55-річчя з дня заснування Міжнародного центру культури і мистецтв профспілок України «Жовтневий палац» запрошуємо вас на благодійний святковий концерт творчих колективів центру у неділю, 21 квітня 2013 року, о 17.00. Концерт відбудеться в рамках соціально-культурного проекту «Крок до мистецтва: заклади культури районів – для киян!», що започаткований цього року Київським міським головою Олександром Поповим.

У програмі – яскраві хореографічні композиції у виконанні ансамблю танцю «Горлиця», народні пісні та веснянки фольклорного ансамблю «Співаночка», віртуозні інструментальні виступи солістів Народного оркестру народних інструментів. Концерт відбудеться за адресою: м. Київ, вул. Інститутська, 1 (станція метро «Хрещатик») або «Майдан Незалежності», тел. для довідок: 278-67-43.

Ласкаво просимо!

АНОНС

ЗАМОВЛЯЙТЕ ДОДАТКОВО «БІБЛІОТЕЧКУ ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» № 4/2013 «СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН (окремі аспекти)»

У черговому випуску «Бібліотеки» пропонуємо вашій увазі таку інформацію: про державну соціальну допомогу сім'ям з дітьми, на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за принципом «гроші ходять за дитиною», а також малозабезпеченим сім'ям; про соціальний захист інвалідів, ветеранів праці та гарантії соціального захисту ветеранів війни; про соціальний захист дітей війни та жертв нацистських переслідувань; про

санаторно-курортне лікування та грошові компенсації деяким пільговим категоріям громадян. Додатковий наклад «Бібліотечки» № 4/2013 можна замовити за адресою: 01012, м. Київ, майдан Незалежності, 2, Підприємство «Профінформ» ФПУ або за тел./факсом: (044) 277-24-30, e-mail: profvisti@ukr.net. Вартість одного примірника самовивозом – 6,50 грн, з пересилкою – 7,30 гривні.

«ПРОФІНФОРМ» ФПУ

КОРОТКО

УГОДА | 12 квітня за ініціативою Молодіжної ради ОПЛ між Об'єднанням профспілок Львівщини та Львівським регіональним управлінням Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву укладено Угоду про співпрацю у сфері молодіжної житлової політики, що передбачає консолідацію зусиль для вирішення питань житлового забезпечення молодих громадян, членів професійних спілок, розвитку пільгового довготермінового кредитування на будівництво й придбання житла.

СОЦСТАНДАРТИ | Міністерство соціальної політики України на виконання пункту 4.14 розділу IV Генеральної угоди про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2010–2012 роки підготувало й надало узагальнену інформацію щодо стану розроблення, затвердження та запровадження державних соціальних стандартів і нормативів станом на 1 лютого 2013 року відповідно до Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії».

КОНКУРС | 11 квітня відбулося засідання організаційного комітету з проведення Всеукраїнського конкурсу на кращий колективний договір. Заслухавши інформацію заступника голови оргкомітету Василя Мойсюка щодо внесення змін і доповнень до Положення про Всеукраїнський конкурс на кращий колективний договір, члени оргкомітету вирішили ініціювати внесення цього питання на розгляд Президії ФПУ у травні 2013 року.

ПОЗИЦІЯ ПРОФСПІЛОК

Легалізація заробітної плати, прихованої зайнятості сьогодні є одним із пріоритетних напрямів роботи не лише державних служб, а й профспілок, які борються проти використання нелегальної, нестійкої та нестандартної зайнятості, «тіньової» виплати заробітної плати, інших порушень трудових прав.

Фото Анастасії ЛИСЕНКА

ЯК ПОДОЛАТИ ЗАРПЛАТУ «В КОНВЕРТАХ»?

На цьому наголошували учасники круглого столу на тему «Нелегальні трудові відносини та заробітна плата «в конвертах»». Шляхи подолання цього ганебного явища, який відбувся 16 квітня у Київській міській раді профспілок, повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ.

У заході взяли участь і виступили заступник Голови Федерації профспілок України Сергій Кондрюк, голова Київської міської ради Валентин Мельник, начальник управління праці та зайнятості департаменту соціальної політики КМДА Віталій Соєв, начальник управління надходження доходів головного управління Пенсійного фонду в м. Києві Світлана Кепіна, заступник начальника управління Державної податкової служби у м. Києві Сергій Шаповал та ін.

«Сьогодні українець не в змозі заробити достатньо коштів, аби за-

безпечити свою родину навіть елементарним для життя, – сказав заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк. – Чому роботодавці виступають проти підвищення заробітної плати? Адже це підвищення корисне всім – і працівникові, і роботодавцю, і державі. Тому що за 22 роки незалежності дуже великої шкоди завдало саме те, що рівень заробітної плати, перш за все мінімальної, підвищувався дуже повільно. Парадоксальна ситуація: у сукупних доходах українця заробітна плата становить лише 39 відсотків. Для того, щоб заробити на мінімальну пенсію, треба мати зарплату не менше двох тисяч гривень. Сьогодні держава змушена доплачувати до мінімальної пенсії – радикальне підвищення заробітної плати, насамперед мінімальної. Лише за рахунок радикального збільшення заробітної плати країна зможе подолати соціальні негативи».

«Виплата заробітної плати «в конвертах» і приховування громадянами своїх реальних доходів негативно позначається на поповненні бюджету, і як результат – на рівні життя незахищених верств населення, заробітній платі працівників бюджетної сфери та позбавляє працюючих соціального захисту, – сказав голова Київської міської ради Валентин Мельник. – Ми хочемо, щоб людина праці отримувала гідну зарплату. Але для цього має бути політична воля».

Підбиваючи підсумки дискусії, учасники круглого столу зійшлися на тому, що існування нелегального ринку праці також сприяє і недостатній нормативно-правовій базі. Оминаючи або порушуючи норми закону, роботодавці нелегально працевлаштовують людей, які, у свою чергу, у пошуках заробітку погоджуються на будь-які умови.

За результатами круглого столу було прийнято резолюцію.

ВІДЗНАЧЕННЯ

ПРОФСПІЛКИ ГОТУЮТЬСЯ ДО ВІДЗНАЧЕННЯ ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ

За ініціативою Міжнародної організації праці (МОП) для привернення уваги світової спільноти до питань охорони праці та смертності працівників на робочому місці щороку починаючи з 2002 року понад 100 країн світу 28 квітня відзначають Всесвітній день охорони праці. Відповідно до Указу Президента України від 18 серпня 2006 року Україна також відзначає цю дату.

Проведення заходу має на меті привернення уваги суспільства, органів державної влади, суб'єктів господарювання, громадських організацій до проблеми збереження життя і здоров'я працівників та культури охорони праці в Україні. Цього року

Всесвітній день охорони праці відзначатиметься під гаслом «Запобігання професійним захворюванням». Організаційний комітет з підготовки і проведення заходів у 2013 році з нагоди Всесвітнього дня охорони праці, до складу якого входять

представники сторін соціального діалогу, затвердив план заходів і опублікував звернення до центральних та місцевих органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, роботодавців, профспі-

лок, засобів масової інформації, керівників підприємств, установ та організацій. У свою чергу, Федерація профспілок України розробила свої заходи, які було затверджено на Президії ФПУ 28 березня ц. р.

СПІВПРАЦЯ

ПІДПИСАНО ТЕРИТОРІАЛЬНУ УГОДУ

1 квітня в приміщенні Київської обласної державної адміністрації, в урочистій обстановці відбулося підписання Територіальної угоди на 2013–2015 роки.

Від Київської облдержадміністрації угоду підписав її голова Анатолій Присяжнюк, стосовно профспілок – голова Київської облпрофради Валентин Кононенко, роботодавців – голова Київського обласного об'єднання організацій роботодавців Сергій Ареф'єв, інформує Відділ з

питань організаційної та інформаційної роботи Київської облпрофради. Голова облдержадміністрації Анатолій Присяжнюк зазначив присутніх, що підписана угода сприятиме поліпшенню ситуації в регіоні та захисту людини праці. Голова облпрофради Валентин Кононенко відзначив плідну співпрацю між сторонами соціального діалогу в рамках дії попередньої угоди та висловив впевненість, що нинішня буде ще ефективнішою у захисті прав працівників.

На підписанні були присутні профспілкові активісти області, представники роботодавців та відповідальні особи облдержадміністрації.

ВІЗИТ

У КИЄВІ ПОБУВАЛА ДЕЛЕГАЦІЯ З ІЗРАЇЛЮ

З офіційним візитом столицю відвідала делегація Профспілки державних службовців Ізраїлю на чолі з її головою Аріелем Якобі.

Під час зустрічі відбулася презентація роботи Профспілки працівників держустанов України, яку провела її голова Тетяна Нікітіна, а також обговорювалися проблеми профспілкових рухів двох держав, принципи їх організації, повідомляє Профспілка працівників державних установ України. 7 квітня в Ізраїлі відзначається День пожежі і героїзму європейського єврейства, тож делегація взяла участь у церемонії поклонання квітів до пам'ятника в Бабиному Ярі.

Між профспілками держслужбовців України й Ізраїлю встановилися міцні дружні відносини ще в лютому 2006 року, під час візиту Ізраїльської делегації до України. У 2007-му між профспілками було укладено двосторонній договір

про співпрацю. Основні її форми – проведення спільних семінарів, конференцій, круглих столів з проблем профспілкового руху, взаємний обмін делегаціями профспілкових працівників і активістів, обмін інформацією щодо організації профспілкової роботи й соціального партнерства.

У 2012 році правління Профспілки працівників державних установ Ізраїлю винесло рішення про вступ до Міжнародної федерації профспілок працівників державних установ і громадського обслуговування. Голова профспілки Аріель Якобі направив листа до Ради МФП із відповідною заявою. На підставі цієї заяви та згідно з нормами статуту МФП Рада Федерації ухвалила рішення про прийняття Профспілки працівників державних установ Ізраїлю до Міжнародної федерації з 1 січня 2013 року.

Профспілка працівників держустанов України, яка є одним із засновників МФП, підтримала цю ініціативу ізраїльських колег. Голову нової членської організації введено до складу Ради Федерації.

ОХОРОНА ПРАЦІ

ПАРЛАМЕНТ «ЗА» БЕЗПЕКУ ПРАЦІ

4 квітня Верховна Рада ухвалила Закон України «Про затвердження Загальнодержавної соціальної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014–2018 роки».

Ухвалений закон передбачає створення організаційно-правових умов для комплексного вирішення завдань з охорони праці, підвищення ефективності заходів профілактики виробничого травматизму й професійних захворювань, реалізації державної політики в цій сфері на всіх рівнях виконавчої влади з використанням механізмів соціального діалогу. Затверджена стратегічна середньострокова загальнодержавна програма ґрунтується на принципах оцінювання небезпечних і шкідливих виробничих факторів і ризиків, а також управління ними. Її призначення – активно сприяти впровадженню в життя заходів і засобів профілактики на робочих місцях за участі сторін соціального діалогу. Крім того, програма визначає шляхи, завдання і показники прогресу в сфері охорони праці, передбачає аналіз ситуації в державі та галузях економіки, дієвості працезахоронної системи. Вона також слугуватиме базою для галузевих і регіональних програм, буде доповнюватися та підкріплюватися ними.

Варто наголосити, що в Україні подібної програми не було впроваджено протягом 8 років. За цей час накопичилося чимало проблем у сфері

безпеки і гігієни праці, які потребують заходів державного рівня і дотепер комплексно не вирішувалися.

Загальнодержавна програма розроблялася за участі центральних органів виконавчої влади, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, Спільного представницького органу всеукраїнських профспілок та профспілкових об'єднань, Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні.

Профспілки та їх об'єднання уважно поставилися до роботи над програмою. Було утворено робочу групу, яка фахово опрацювала основні розділи програми й надала свої висновки, внесла низку пропозицій, що були розглянуті та схвалені на засіданнях СПО і Президії ФПУ. Більшість пропозицій СПО профспілок включено до програми. Основні з них:

- підготовка до ратифікації Конвенції МОП № 121 «Про допомогу у випадках виробничого травматизму» і № 187 «Про основи, які сприяють безпеці та гігієні праці»;
- впровадження систем управління охороною праці на державному, галузевому та регіональному рівнях;

- диференціація внесків на соціальне страхування залежно від рівня безпеки та умов праці;
- запровадження механізму економічного стимулювання роботодавців щодо підвищення рівня безпеки та поліпшення умов праці;
- розроблення та впровадження механізму виявлення фактів приховування випадків травматизму на виробництві та професійної захворюваності;
- відновлення медицини праці;
- участь Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та профзахворювань у фінансуванні навчання профактиву з питань охорони праці тощо.

У програмі чітко визначені завдання і заходи для вирішення питань охорони праці, органи виконавчої влади, відповідальні за реалізацію цих заходів, строки їх реалізації та джерела фінансування.

Фінансуватимуться заходи програми за рахунок держбюджету та Фонду соціального страхування від нещасних випадків та профзахворювань (загалом 228,62 млн грн на 5 років, у середньому близько 45 млн грн щорічно).

Очікувані результати від реалізації програми:

- практичне поліпшення умов і безпеки праці у всіх сферах економічної діяльності;
- удосконалення законодавства;
- удосконалення державної політики у сфері охорони праці;
- зниження рівнів виробничого травматизму і професійної захворюваності серед працівників.

СПІВЧУТТЯ

Центральна рада фізкультурно-спортивного товариства «Україна» та всі керівники регіональних організацій товариства сумують у зв'язку з передчасною смертю заслуженого працівника фізичної культури і спорту України, талановитого керівника та щиро друга і товариша, голови Івано-Франківської крайової організації ФСТ «Україна» Ярослава Мирославовича Гонтковського. Світла, добра, вічна шана людині, яка віддала все своє життя справі фізичного виховання та розвитку спорту. Ярослава Мирославовича поважали, цінували і любили. Світла пам'ять про цю видатну людину назавжди збережеться в наших серцях. Схиляючи голову в скорботі та подякуючи більш втрачати дісного великого фахівця та щирою друга, висловлюємо глибоке співчуття родині та колегам Ярослава Мирославовича.

Микола ЦИПЛО,
голова ФСТ «Україна», апарат Центральної ради та регіональної організації товариства

У ДАГЕСТАНІ ПЕДАГОГАМ ПІДВИЩИЛИ ЗАРПЛАТИ

Виконуючий обов'язки міністра освіти Дагестану Артур Далгатов підписав наказ про підвищення заробітної плати вчителям і працівникам початкової та середньої професійної освіти. «Постанова уряду стосується не тільки вчителів шкіл, а й праців-

ників установ початкової та середньої професійної освіти, дитячих дошкільних закладів, – зазначив очільник профспілки працівників народної освіти і науки Дагестану Магомед Амірдінов. – За приблизними підрахунками,

середня зарплата вчителя з урахуванням компенсаційних і стимулюючих виплат становитиме близько 14,8 тис. рублів. Це дуже добра новина, але все одно наші вчителі залишаться найбільш низькооплачуваними в Росії».

У школах поки що не готові сказати, на скільки підвищиться середня зарплата вчителя і загалом зросте фонд оплати праці. Точні цифри будуть оприлюднені профспілкою після початку виплат і проведення моніторингу в усіх районах Дагестану.

ЗАВДАННЯ НА ПЕРСПЕКТИВУ

У МІНСЬКУ відбувся V пленум Республіканського комітету білоруської профспілки працівників будівництва та промисловості будівельних матеріалів. На пленумі із звітною доповіддю виступив голова РК профспілки Віктор Бондарчук, який розповів про виконану роботу і перспективні завдання. Було зазначено, що ситуація в будівельній галузі стабілізується, про що свідчать економічні показники за підсумками роботи за 2012 рік. Підписана Тарифна угода контролюється соціальними партнерами та постійно вдосконалюється. У галузевому міністерстві на початку поточного року прийнято рішення про підвищення заробітної пла-

ти всім категоріям працівників у 1,6 раза. Заступник голови Гродненського обкому профспілки Сергій Гарчічко закликав до тісної співпраці із Союзом будівельників. А також ініціювати внесення змін до законодавчих актів, що стосуються укладення (перекладення) контрактів. У виступі заступника голови Федерації профспілок Білорусі Олександра Мішки йшлося про необхідність залучати до роботи в профспілкових органах якомога більше молоді. Також було сформульовано позицію ФПБ з приводу окремих ініціатив уряду, які, на думку профспілок, впливають на соціальні аспекти.

ЗМІНИ ДО ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА СПРИЯТИМУТЬ КОРУПЦІЇ

ПРЕДСТАВЛЕНІ ПАРЛАМЕНТУ РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА поправки у деякі статті Трудового кодексу та Закону про профспілки, запропоновані Національною конфедерацією патронату й деякими представниками іноземних інвесторів, призведуть до зростання корупції. Такого висновку дійшли члени Республіканського комітету профспілки працівників сфери соціального обслуговування і виробництва товарів Sindindcomservice, які вважають, що пропозиції щодо зміни законодавства обмежуватимуть права й інтереси працівників та профспілкових органів. «Ці положення розв'яжуть руки ро-

ботодавцеві, який зможе в будь-який момент безпідставно звільнити працівника. Більш того, зможе позбутися працівників тільки для того, аби влаштувати своїх родичів», – уважає голова Республіканського комітету Ганна Селіна. Члени профспілки Sindindcomservice підтримують заяву Національної конфедерації профспілок Молдови щодо намірів влади внести поправки в деякі статті Трудового кодексу та Закону про профспілки. На засіданні комітету первинним організаціям запропоновано обговорити заяву в робочих колективах та висловити свою позицію з цього питання.

КОРОТКО

ЕСТОНІЯ | Голова Центрального союзу профспілок Естонії Пееп Петерсон запевнив, що профспілки країни, безсумнівно, продовжать укладення договорів про мінімальну заробітну плату і зроблять наступну пропозицію уряду щодо її підвищення влітку поточного року.

США | У штаті Вісконсин в розшук оголошені сенатори-демократи, котрі залишили будівлю місцевого конгресу для зриву голосування щодо законопроекту, який обмежує права профспілок. Як заявив демократ Джон Ерленбах, усі 14 його однопартиєць у сенаті перебувають за межами штату і не мають наміру повертатися, «доки губернатор Скотт Уокер не продемонструє готовність піти на компроміс». Сенатори-демократи залишили територію штату, влаштувавши демарш проти намірів республіканців на чолі з губернатором розпочати наступ на права профспілок у межах скорочення державних витрат.

НОВА ЗЕЛАНДІЯ | Морська профспілка Нової Зеландії (MUNZ) звернулася із закликом до допомоги постраждалим від руйнівної землетрусу в м. Крайстчерч. В епіцентрі землетрусу опинився місцевий порт і припортове містечко Літтелтон, де живуть і трудяться працівники порту, торгового флоту та й самі моряки. На кошти благодійних внесків буде надано допомогу цим людям та їхнім родинам.

ШВЕЙЦАРІЯ | Швейцарія стала першою країною, оточеною сушею, яка ратифікувала Звездену конвенцію про працю в морському суднопластві. Ратифікація співпала з відзначенням 5-тої річниці від дня прийняття конвенції в лютому 2006 року. Швейцарські ратифікаційні грамоти були представлені МОП. Таким чином, конвенція ратифікувала 12-та держава – член ООН і 6-та країна – член Євросоюзу.

ПРОТЕСТ

ПСКОВСЬКІ ПРОФСПІЛКИ ПРОВЕЛИ ПІКЕТ

У день, коли мало відбутися масове скорочення на Псковському заводі радіодеталей (ПЗР) «Плескава», його працівники вийшли на пікет за збереження робочих місць. Їх активно підтримали члени профспілкових організацій інших галузей.

Попри заяви державної влади про всляку підтримку підприємств оборонно-промислового комплексу, реальних заходів не було. Не є винятком і Псковський завод радіодеталей «Плескава». Керівництво підприємства, незважаючи на припинення процедури банкрутства, не полишає намірів провести масове звільнення працівників і надалі повну ліквідацію організації. Така політика суперечить політиці держави: власники відверто саботують указ президента РФ від 7 травня 2012 року про модернізацію оборонно-промислового комплексу країни.

«Плескава» має постійні замовлення на продукцію стратегічного призначення та давні партнерські зв'язки з іншими підприємствами Російської Федерації. Ліквідація виробництва на ПЗР призведе до погіршення роботи підприємств-партнерів, наслідком чого буде повне витіснення з російського ринку продукції оборонного призначення російського виробництва і збільшення частки імпортової, яка за якістю значно поступається вітчизняній. Численні звернення працівників підприємства, профспілкового комітету, обласних профспілок до органів державної влади, наглядових органів з вимогами вжити стосовно власників конкретних заходів, аби завадити повній ліквідації виробництва, не дають позитивних результатів. Керівництво ПЗР продовжує звільняти працівників із численними порушеннями законодавства.

Сьогодні тільки профспілки ведуть активну боротьбу проти беззаконня власників: подають звернення до суду про оскарження незаконно виданих наказів, звертаються в наглядові органи. Результатом цієї боротьби став наказ керівництва ПЗР про перенесення масового скорочення працівників підприємства з 28 березня на 28 квітня 2013 року. Дане рішення не влаштує профспілку сторону, оскільки звільнення не є заходом, необхідним для поліпшення економічної ситуації. Під удар потрапляють ті працівники, які безпосередньо зайняті у виробничому процесі, в той час як управлінський апарат залишається в повному складі. Підприємство може вижити тільки в тому випадку, якщо керівництво проводитиме політику залучення нових замовлень, модернізацію виробництва, роботу з органами державної влади в оборонній сфері, а не намагатиметься ліквідувати виробництво та підприємство загалом.

Голова первинної профорганізації ПЗР «Плескава» Ніна Мухіна проментувала проведення протестних дій і розповіла про поточну ситуацію на підприємстві. За її словами, нині на заводі працюють 176 осіб. Усі виробництва збережено, зокрема конденсаторне, керамічне, механічне, гальванічне, будівельна ділянка та заводоуправління. Голова первинки повідомила, що норми виконання плану дотримуються. На сьогодні підприємство виробляє продукції на 5 млн рублів. «Пікет організовано на підтримку колективу, й основна вимога – скасувати наказ, аби завод і надалі випускав продукцію, а ми мали змогу працювати», – наголосила Ніна Мухіна.

Учасники пікету прийняли резолюцію, яку буде направлено до органів виконавчої та законодавчої влади РФ і регіону, а також власникам підприємства.

РОЗМОВА З ВІКТОРОМ ТУРМАНОВИМ, НАРОДНИМ ДЕПУТАТОМ УКРАЇНИ, ГОЛОВОЮ ПІДКОМІТЕТУ З ПИТАНЬ ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ КОМІТЕТУ З ПИТАНЬ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ, ЯДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЯДЕРНОЇ БЕЗПЕКИ

Тетяна МОРГУН
оглядач «ПВ»

— Вікторе Івановичу, як Ви оцінили б роботу Верховної Ради України VII скликання стосовно її результативності та наближення до покращення життя?

— Негативно. Й це навіть м'яко сказано, адже поки що роботи фактично немає, а ті проблеми, що означилися за попереднього скликання, лише загострилися. Ось у Європі, куди ми так прагнемо, аж ніяк не могло б статися подібного прецеденту — блокування роботи парламенту! Так що рішення більшості піти до залу будівлі ВР на Банковій, аби працювати й ухвалювати необхідні закони, по-перше, було вимушеним, а по-друге, не суперечило регламенту, хоча й було піддане нещадній критиці. Та при всьому тому ми ухвалили 20 законопроектів актів! А серед них, між іншим, актуальні соціальні питання, котрі просто необхідно розглядати, зокрема щодо підвищення пенсій, мінімальної заробітної плати, соціальної допомоги тощо. Й узагалі в регламенті ВР прописано, що якщо депутат блокує роботу парламенту, слід порушити питання про правомірність його подальшого перебування в законодавчому органі країни. Чому не виконується те, що вже ухвалено?! Вакханалія демократії! Кожен робить, що хоче, безкарно принижуючи, ображає, паплюжить. Чи не час дати всьому лад?! До слова, й громадяни мали б серйозніше ставитися до обрання народних депутатів.

— Профспілки наполягають на негайному ухваленні Трудового кодексу, законопроект якого склали народні депутати Олександр Стоян і Ярослав Сухий. Десять статей документа 1971 року вилучено, змінено, дописано. Скільки, на Ваш погляд, може ще тривати подібне безчар'я: старий кодекс уже втратив актуальність, а новий ще не ухвалено?

— Документ пройшов перше читання. До речі, й мій як Профспілка гірників внесли свої поправки й пропозиції. Можу сказати лише одне: нині цей законопроект перебуває невідомо де, одне слово, «на полиці». Як народний депутат хотів би зазначити, що треба було ухвалювати той проект, що його підготувала ВР VI скликання. Бо ми тоді дуже уважно його розглядали, радилися з профспілковими організаціями на місцях. Усі проблемні питання здебільшого було належно врегульовано. А які далі будуть зміни й доповнення до КЗпП, мені важко сказати, оскільки цього питання немає в порядку денному. Але за будь-якого розкладу Федерація профспілок наполягатиме, аби її пропозиції було неодмінно включено до Кодексу про працю.

— Скажіть, Вікторе Івановичу, чи відбито в цьому законопроекті (у ряд-

За «неприборканою» демократією законодавча робота неоціненна

ках мисливців чи, може, між рядками) нові завдання й для профспілок — з огляду на те, що в новітній історії України з'явилися такі «кластери», як роботодавці, власники, менеджери, а також нові економічні й моральні прецеденти, цілком відмінні від радянських?

— Певно, що так. Наприклад, за попереднім законодавством, зокрема Кодексом про працю, якщо профспілка не давала згоди на звільнення працівника, це було остаточним рішенням. Відтепер — і це мусується в ЗМІ — роботодавець може й не зважати на думку профспілки, маючи власні аргументи. Тому профспілкова роль стає більш серйозною: вона повинна відстояти працівника, аж до подання судового позову, бо має на це право згідно із приписами законопроекту. Так, ніде правди діти, на профспілку, очевидно, чекає копійка робота, вона мусить залучити всі механізми захисту, підключити профспілкових юристів. У нас, вуглярів та гірників, є висококваліфіковані фахівці, й лише торік ми відстояли в судах понад 1800 людей. Або ще таке. Згідно із Законом про престижність шах-

тарської праці, що його ухвалила ВР, ми повернулися до попередніх норм у вугільній галузі: ті, хто працює під землею й іде на пенсію за списком № 1, сплачують лише 10% податку на доходи фізичних осіб. Досягти цього нам було не легко: відмова за відмовою. Тоді ми включилися, як то кажуть, по повній програмі й переконали додатково та правоохоронні органи, що порушень не допущено. В результаті незаконно відшкодовані суми буде шахтарям повернуто. Тож, як бачите, аби було бажання!

Багато ЗМІ здійняли галас навколо нібито незаконного збільшення робочих годин на тиждень. Знову ж такі маємо справу з недобросовісними політиками й журналістами, котрі або свідомо «піаряться», або просто не бажать розібратися. Існують певні види робіт і професій, де не можна використати стандартні норми, тобто 8-годинний робочий день. Проте за понаднормовий час такі працівники неодмінно матимуть відгулку як додаткову оплату їхньої роботи. Але ж дехто воліє вульгаризувати документ, наляштувати громадян на негатив...

— Президія ФПУ вважає укладення нової Генеральної угоди на 2013–2015 роки неможливим без досягнення консенсусу з низки важливих питань, які, на переконання профспілкової сторони, є принциповими. Чому цей процес посувається так важко? На Ваш погляд, чи може справа дійти до колективного трудового спору?

— Федерація до цього готова, але, гадаю, до конфлікту не дійде. А взагалі процес укладення Генугоди останнім часом дуже непростий, вимагає не лише максимуму зусиль для переконання інших сторін, а й зваженого, аргументованого підходу до проблем, які постають, обговорюються й мають бути узгоджені та підписані всіма сторонами. Наша хронічна біда, що в цій так званій тристоронній угоді уряд і роботодавці, як правило, по один бік, а профспілки — по інший. Часом профспілки, які неухильно обстоюють економічний та соціальний захист людей праці й не можуть діяти інакше, бо це є їх головною місією, перебувають у дуже складній ситуації, коли необхідно переконати відразу обидві сторони!

З іншого боку, далеко не в усіх країнах профспілки так захищені законодавчо, як, приміром, в Україні чи Росії. Скажімо, в Латинській Америці й близько немає закону про колективні договори й угоди, трудівники там безпорадні, а великі корпорації проводять дуже жорстку політику щодо тривалості робочого дня, заробітної плати, соціальних пільг. Якщо ж профспілки обурюються, з ними негайно розправляються аж до того, що запроваджують кримінальні справи й арештовують профспілкових лідерів. А ми своїми законами користуємося, в крайньому випадку маємо змогу звернутися до Національної служби посередництва й примирення.

Звичайно, укладення ГУ гальмують багато чинників, передусім економічний. Ми бачимо, які складні процеси відбуваються в усьому світі, зокрема в Європі, яка буквально «тріщить по швах». Подивіться, що робиться в Італії, Іспанії, Португалії, Греції. Повсюдно знижуються соціальні стандарти! Й українська економіка поки що пробуксовує. І при цьому є залезною від зовнішніх економічних векторів. Приміром, сьогодні маємо чималий профіцит вугілля, знизився експорт електроенергії. Що з оцим робити? Але наше вугілля — добра альтернатива імпортованому газу, ціна на який, затверджена попереднім урядом, вбиває економіку. Й сьогодні чимало електростанцій переводяться з газу на вугілля, яке фактично є основою економічного зміцнення держави. В нашій галузі теж складно посувати укладення галузевої угоди, але все ж такі минулого року ми п'ять разів підняли тарифну ставку для вуглярів, тобто все ж таки знаходимо розуміння.

Хай там як, а профспілки завжди й за будь-якого уряду при обгово-

ренні ГУ планку соціальних стандартів піднімають доволі високо. Опуститися нижче того, що вже дощодавці та влади намагаються саме це нав'язати, мовляв, така нині економічна ситуація. А йдеться ж про життєво важливі речі: ставку працівника I розряду за ЄТС, розмір доплат і надбавок до тарифних ставок та окладів, скорочення розриву між розміром тарифної ставки I розряду й мінімальною зарплатою тощо. Тому вихід лише такий: переговори, ще раз переговори — й досягнення консенсусу. Поки що кожна сторона активно обстоює свої інтереси. Зрештою, у законі прописано, що поки не укладено нової угоди, діє попередня.

— Вікторе Івановичу, що можете сказати стосовно обстоювання пропозицій профспілок членами профільного Комітету у ВР? Зокрема щодо внесення змін до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника та визнання його банкрутом». Бо йдеться про найбільшочіше — погашення заборгованості із заробітної плати...

— Я вже 11 років у парламенті й повинен сказати, що Комітет ВР з питань соціальної політики та праці чи Росії. Скажімо, в Латинській Америці й близько немає закону про колективні договори й угоди, трудівники там безпорадні, а великі корпорації проводять дуже жорстку політику щодо тривалості робочого дня, заробітної плати, соціальних пільг. Якщо ж профспілки обурюються, з ними негайно розправляються аж до того, що запроваджують кримінальні справи й арештовують профспілкових лідерів. А ми своїми законами користуємося, в крайньому випадку маємо змогу звернутися до Національної служби посередництва й примирення.

Звичайно, укладення ГУ гальмують багато чинників, передусім економічний. Ми бачимо, які складні процеси відбуваються в усьому світі, зокрема в Європі, яка буквально «тріщить по швах». Подивіться, що робиться в Італії, Іспанії, Португалії, Греції. Повсюдно знижуються соціальні стандарти! Й українська економіка поки що пробуксовує. І при цьому є залезною від зовнішніх економічних векторів. Приміром, сьогодні маємо чималий профіцит вугілля, знизився експорт електроенергії. Що з оцим робити? Але наше вугілля — добра альтернатива імпортованому газу, ціна на який, затверджена попереднім урядом, вбиває економіку. Й сьогодні чимало електростанцій переводяться з газу на вугілля, яке фактично є основою економічного зміцнення держави. В нашій галузі теж складно посувати укладення галузевої угоди, але все ж такі минулого року ми п'ять разів підняли тарифну ставку для вуглярів, тобто все ж таки знаходимо розуміння.

Хай там як, а профспілки завжди й за будь-якого уряду при обгово-

Навчання профспілкових «акул пера»: комунікаційні стратегії захисту прав працівників

10–12 квітня на базі Навчально-методичного центру Федерації профспілкових організацій Чернігівської області відбувся триденний семінар для працівників, відповідальних за інформаційну роботу в членських організаціях ФПУ.

Олена ОВЕРЧУК
редактор відділу «ПВ»

Загалом для участі в семінарі прибули понад 40 інформаційників з усіх куточків України.

На урочистому відкритті навчання перед присутніми виступили керівник Інформаційно-аналітичного центру апарату ФПУ Юрій Работя, заступник Голови Федерації профспілкових організацій області Петро Чорногор, директор Навчально-методичного центру ФПО Ірина Дорожжкіна, а також гостя з Росії – координатор Московського офісу Міжнародної конфедерації профспілок – ВЕРС Анна Сальнікова.

Розпочався семінар з обговорення Концепції інформаційної діяльності Федерації профспілок України та напрацювання заходів щодо її реалізації, презентував яку керівник Інформаційно-аналітичного центру апарату ФПУ Юрій Работя. Слід зазначити, що в цілому Концепція була сприйнята та здобула схвальні відгуки серед профспілкових інформаційників, адже в ході її реалізації очікується структурізація інформаційної діяльності ФПУ, розширення матеріально-технічної та фінансової бази, зростання впливу на суспільно-політичні процеси в державі, здійснення дієвого соціально-економічного, правового захисту членів профспілок. Тобто в результаті буде створено Єдину інформаційну систему, що об'єднає профспілковий інформаційний простір і в перспективі стане потужною складовою інформаційного суспільства, забезпечить формування привабливого іміджу ФПУ.

Навчання проходило в рамках чотирьох тематичних сесій,

Фото Олексія МИХАЛЬЧЕНКА

кожна з яких містила як теоретичну, так і практичну частину. Під час першої сесії «Комунікаційні потреби організації: що комунікуємо, для кого, як?» юрист Чернігівського НМЦ профспілок, експерт із питань діяльності неприбуткових організацій Володимир Ковальчук визначив комунікаційні стратегії профспілкової організації, зокрема в таких аспектах, як цільові аудиторії, ключові меседжі, формування лояльності до організації, залучення до дії, мобілізація.

Відповіді на запитання «Чого хоче самоорганізована громада?» та «Чого хочуть медіа?» разом з учасниками другої сесії шукав заступник завідувача навчального відділу Навчально-методичного центру Федерації профспілкових організацій Чернігівської області, журналіст Віталій Копиш. Усі разом знаходили точки перетину інтересів медіа, громадських організацій та суспільства.

Тренер програм нових медіа МГО «Інтерьюз-Україна» Андрій Маштаков у ході третьої сесії визначав, чого саме очікує від інтернету користувач, зануривши інформаційників в історичний екскурс, а також проаналізувавши потреби, які можна задовольнити за допомогою мережі. Лектор приділив знач-

ну увагу такому актуальному питанню, як ефективно використати інтернет-ресурсів для цілей громадської організації, розглянув відмінності соціальних мереж, групи, сторінки, профілі, а також дав цінні поради щодо просування в них інформації. Окремо Андрій Маштаков зупинився на стилістиці та наповненні блогів та сайтів, акцентувавши увагу на таких популярних блогхостингах, як LiveJournal, Blogger та Blogspot.

Особливу зацікавленість викликала лекція «Вірусне відео: як привернути до себе увагу? Віруси як спосіб достукатися до потенційної аудиторії. Механізми поширення вірусів». До обговорення активно долучилася Анна Сальнікова, яка показала присутнім «вірусні» ролики, запропоновані МКП і покликани привернути увагу до зловбодення проблем дитячої та жіночої праці, соціального захисту працівників тощо.

З приводу так званої «інформаційної гігієни» Андрій Маштаков дав цілу низку корисних порад, як не загубитися в потоці інформації та працювати з електронною поштою від Google – Gmail, а також RSS-форматами, що призначені для опису стрічок новин, анонсів статей, змін у блогах. На завершення лектор роз-

Ефективний меседж – це цілий, стилістичний, висловлений зрозумілою для аудиторії мовою меседж, що викликає позитивні асоціації, підкріплений фактами (адже ствердження ще не є доказом!) та працює на базові меседжі спілки.

повів про засоби групової роботи з електронними документами, а також способи зменшення кількості рутинних операцій в щоденній роботі з комп'ютером.

Четверта сесія навчального семінару мала форму рольової гри, під час якої учасники семінару розігрували прес-конференцію.

Учасники семінару відвідали Національний історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця» в Батурині, що має славетну історію. Зокрема, вони побували у палаці гетьмана України Кирила Розумовського, п'ятаделі Батуринської фортеці, а також у Будинку-музеї генерального судді Василя Кочубея.

Отже, можна з упевненістю сказати, що семінар досягнув поставленої мети, адже його учасники роз'їхалися по домівках із неопізнаним багажем знань щодо комунікаційних стратегій

та практичних навичок роботи в електронних медіа.

Слід зазначити, що це не перший навчальний захід для профспілкових інформаційників. Подібний семінар ФПУ проводила наприкінці листопада 2012 року в м. Ірпінь, що на Київщині. Тоді голова парламентського комітету І скликання Юрій Буздуган під час презентації «Труднощі і глобальні цілі» сконцентрував увагу слухачів на цілях України, що стосуються НАТО, ЄС, СЕП; досвідом проведення інформаційних кампаній з аудиторією ділилася заступник голови Українського журналістського фонду Надія Бедричук; а дискусію на тему ролі профспілок в умовах глобальної кризи споживання провів провідний політичний експерт Костянтин Матвієнко.

Наступний семінар запланований на вересень поточного року.

ВУГЛЕДОБУВАННЯ

ПРОФСПІЛКИ НАПОЛЯГАЮТЬ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ВСЕБІЧНОГО ЗАХИСТУ ПРАЦІВНИКІВ ВУГЛЕДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

На черговому засіданні Уряду розглянуто проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку погодження перепрофілювання, консервації або припинення діяльності вугледобувних підприємств протягом строку дії умов договору купівлі-продажу об'єктів приватизації».

Порядок визначає механізм погодження перепрофілювання, консервації, припинення діяльності вугледобувних підприємств, у тому числі шахт, шахтоуправлінь, розрізів, що приватизовані як єдині майнові комплекси відповідно до Закону України «Про особливості приватизації вугледобувних підприємств», а також вугледобувних підприємств, що приватизовані шляхом продажу акцій, які належали державі у статутному капіталі акціонерних товариств, утворених у процесі приватизації чи корпоративізації державних вугледобувних підприємств згідно із зазначеним законом, протягом строку дії умов договору купівлі-продажу вугледобувного підприємства, повідомляє Інформаційно-аналітичний центр апарату ФПУ.

Порядок встановлює, що власник вугледобувного підприємства у разі виникнення потреби у зміні технологічного процесу для випуску нової продукції або у разі недоцільності розроблення родовища надсилає до Міненерговугілля та державного органу приватизації, який уклав договір купівлі-продажу, заяву про перепрофілювання, консервацію чи припинення діяльності вугледобувного підприємства. Разом із заявою подається обґрунтування доцільності таких змін.

Державний орган приватизації у встановлений термін розглядає заяву та письмово інформує власника вугледобувного підприємства й Міненерговугілля про можливість такого перепрофілювання, якщо це передбачено умовами договору купівлі-продажу.

Профспілки запропонували внести до порядку норму, яка б передбачала, щоб власник інформував про свої наміри щодо перепрофілювання, консервації або припинення діяльності не тільки державні органи, а й профспілку, оскільки такі дії тягнуть за собою можливі скорочення або вивільнення персоналу, невиконання умов колективного договору чи погіршують умови праці й побуту працівників.

«Аргументація СПО профспілок і Профспілки працівників вугільної промисловості України така: зазначена пропозиція відповідає пункту 11.1 Галузевої угоди між Міністерством енергетики та вугільної промисловості України, іншими державними органами, власниками (об'єднаннями власників), що діють у вугільній галузі, і всеукраїнськими профспілками вугільної промисловості України та Закону України «Про колективні договори і угоди», – коментує перший заступник керівника СПО об'єднань профспілок, заступник Голови ФПУ Григорій Осойовий. – Однак на засіданні Уряду профспілкову пропозицію не було підтримано, незважаючи на наведену аргументацію».

У своєму виступі представник профспілок нага-

Профспілка має знати про наміри власників підприємств змінити виробничий процес. Це дасть можливість своєчасно вжити необхідних заходів щодо захисту працівників.

дає, що згідно із законом про профспілки, у разі, коли планується масове скорочення персоналу, власник зобов'язаний не пізніше ніж за три місяці до цього повідомити профспілку та провести відповідні консультації для локалізації можливих негативних явищ для працівників.

«Ми пропонуємо, щоб у доповненні до Галузевої угоди був випусканий механізм інформування профспілки власником у разі його намірів перепрофілювання, скорочення виробництва або ліквідації підприємства. У такому випадку за допомогою профспілки ми зможемо більш ефективно захистити людей», – сказав Григорій Осойовий.

МЕТАЛУРГІЯ

ВІТЧИЗНЯНА МЕТАЛУРГІЙНА ГАЛУЗЬ ПОТРЕБУЄ ПІДТРИМКИ З БОКУ ДЕРЖАВИ

На засіданні Кабінету Міністрів України 10 квітня було винесено на розгляд проект постанови КМУ «Про внесення змін до складу Міжвідомчої комісії з вивчення проблемних питань, пов'язаних з діяльністю електрометалургійних підприємств, та Положення про неї».

Як повідомляє Інформаційно-аналітичний центр апарату ФПУ, основними завданнями цієї комісії є: проведення аналізу та вивчення стану діяльності електрометалургійних підприємств; розгляд і вивчення проблемних питань, пов'язаних з їх діяльністю, а також підготовка рекомендацій стосовно визначення шляхів, механізмів і способів їх вирішення; сприяння забезпеченню координації роботи електрометалургійних підприємств для недопущення скорочення обсягів виробництва продукції.

Створення Міжвідомчої комісії (постанова Кабінету Міністрів України від 19.09.2012) пов'язано зі складною економічною ситуацією та зниженням попиту продукції вітчизняних металургійних підприємств на зовнішніх ринках. На різних рівнях профспілки порушували питання щодо необхідності створення таких умов, аби зберегти робочі місця, трудові колективи й виробництво.

Цю ідею підтримав Уряд, відтак було створено згідно з Галузевою угодою Міжвідомчу комісію. За пропозицією ФПУ, до складу комісії було делеговано голову Профспілки металургів і гірників України.

Тепер на виконання доручень Кабінету Міністрів України від 26.01.2013 і від 29.01.2013, з урахуванням розподілу повноважень відповідно до Указів Президента України «Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» від 24.12.2012, «Деякі питання забезпечення виконання покладених на Кабінет Міністрів України завдань і повноважень» від 24.12.2012, Мінекономрозвитку розробило проект постанови Кабінету про внесення змін до

складу Міжвідомчої комісії.

«Щею постановою лише уточнюється склад комісії через те, що утворено Міністерство промислової політики й до складу комісії включено міністра, – коментує перший заступник керівника СПО

об'єднань профспілок, заступник Голови ФПУ Григорій Осойовий. – Вітчизняна металургійна галузь потребує підтримки з боку держави, тому свого часу, коли виникли проблеми у діяльності окремих феросплавних підприємств, держава надала їм преференції (зокрема Запорізькому заводу феросплавів, Нікопольському і Стахановському феросплавним заводам). Приміром, було зменшено розмір тарифів за електроенергію згідно з умовами меморандуму, що був укладений між Урядом і цими підприємствами. Тоді це спрацювало – вдалося запобігти масовим скороченням персоналу цих підприємств, зберегти виробництво, не втратити обсяги виробництва».

Тепер схожа проблема виникла й у низки інших металургійних підприємств: зовнішні ринки, на які постачалася українська продукція у зв'язку з зниженням економічної активності, почали менше придбавати української продукції, тому постало питання нерентабельності роботи таких підприємств, скорочення працівників або переходу на умови неповного робочого часу.

У пояснювальній записці зазначено, що проект постанови без зауважень погодили Міністерство доходів і зборів, Мінекономіки, Мін'юст, НКРЕ. До проекту постанови вилучили зауваження Мінекономіки, Агентства держмайна, СПО об'єднань профспілок, які враховано.

Paica
Чирваоглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Інтернати переповнені «сиротами» за живих батьків

До кінця року інтернати мають намір ліквідувати, а 80% сиріт виховуватимуться у родинах. Принаймні так обіцяє міністр соціальної політики Наталія Королевська. Однак експерти закликають не поспішати й до питань інтернатних закладів підходити виважено й обмірковано, бо за цим стоїть незахищена соціальна група – діти. Про «за» і «проти» такої ініціативи Мінсоцполітики – у публікації «ПВ».

ЗАМІСТЬ СІМ'Ї – ІНТЕРНАТ

Чому взагалі діти опиняються в інтернаті? Чому в Україні з року в рік зростає кількість дітей, яких батьки з власної волі віддають до таких закладів? Чому правозахисники згадують, що це – порушення прав дитини, тільки перед якими датами, наприклад річницею прийняття Конвенції ООН про права дитини? Відповіді на ці й на багато інших питань обіцяна реформа поки що не дає.

Ситуація надто суперечлива, аби її вирішити одним розчерком пера. Директор одного з львівських інтернатів пояснює: «Ми опинились у доволі делікатній ситуації. Є державна програма – нас мають закрити. Та я твердо переконаний, що інтернати у нас були, є і, на превеликий жаль, будуть. Попри те, що це пережиток сталінського режиму. Точніше, діти, які б мали виховуватись у таких закладах, завжди будуть. З огляду на економічну кризу, кількість дітей, котрі потребують інтернатного виховання, не зменшиться. Чи розумно розвалювати стару систему, не збудувавши нової?»

Ніде у світі немає такої кількості інтернатів, як в Україні. Невже у нашій державі так багато сиріт, тобто справж-

У понад 30 країнах світу в прийомних сім'ях виховується 21 721 українська дитина. Найбільше їх у США та Іспанії. Минулого року громадяни США всиновили 480 українських дітей, серед яких 119 – з особливими потребами.

ніх, які не мають ані тата, ані мами, ані інших родичів?

Зарадити ситуації мала державна програма «Кожній дитині – по родині». Програма влаштування дітей-сиріт у прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу працює четвертий рік і, як свідчить статистика, родинні форми виховання стали гарною практикою. Спираючись на статистичні дані, експерти стверджують, що в інтернатах виховується все менше дітей-сиріт, натомість до таких установ усе частіше потрапляють діти, котрі насправді не потребують підтримки держави.

«В інтернатах зростає кількість дітей із неблагополучних родин, точніше з незабезпечених, тобто їх влаштовують туди через бідність, дитина насправді не потребує такої форми опіки, але за заявою батьків дитину віддають в інтернат», – розповідає директор партнерства «Кожній дитині – по родині» Василина Дибайло.

Отже, самі батьки порушують конституційне право дитини: для того, щоб гармонійно й повноцінно розвиватися, їй необхідно зростати в сім'ї, в атмосфері щастя, любові та розуміння. На словах начебто всі розуміють, що у родині малечі ліпше: і для її психологічного, й для особистісного розвитку, і для подальшої адаптації в суспільстві. Та факти – уперта річ. У деяких регіонах кількість дітей, яких батьки з власної волі віддали до інтернату, збільшилася у 5–6 разів. Звісно, що міністерство соціальної політики не могло відповідно не відреагувати. От тільки чи вдасться так швидко відмовитися від інтернатів?

В Україні спостерігається двоєке ставлення до сиріт. З одного боку – Європа, де щорічно без батьків через різні причини залишається близько трьох тисяч дітей на 100 тисяч населення. Проте дитячих будинків та інтернатів там практично немає, бо для всіх сиріт у стислі

терміни знаходять нові родини. Громадяни Європи дитину навіть далекого родича вважають рідною, тож віддати її до інтернату – це гріх. З іншого боку – Росія, у якій у деяких регіонах 24% усіх дітей – сироти. У нас, на щастя, не фіксуються такі критичні показники. Однак кількість інтернатних установ чомусь не зменшується. Навпаки, спостерігається тенденція, коли так звані неблагополучні сім'ї усе частіше замість того, щоб виховувати дитину в родині, віддають її у школи-інтернати. Причому не без допомоги працівників інтернатів.

А КОМУСЬ ВИГІДНО

Багато інтернатів елементарно борються за своє існування. Тож і активно рекламують свої установи, зазвичай серед мешканців сільської місцевості. Малобезпечені, багатодітні сім'ї, яких спокусили п'ятиразовим харчуванням, пластиковими вікнами, комп'ютерними кімнатами й висококласними фахівцями, почасти віддають своїх дітей до інтернату. Такі рішення ухвалюють, не врахувавши думку соціальних працівників у справах дітей. Як результат – понад половина дітей, зарахованих там на навчання, не є сиротами. Замість того, аби допомагати родині подолати тимчасові труднощі, як це прийнято в усьому світі, держава витрачає чималі кошти на утримання дитини в інтернаті. Здолати протидію інтернатів розвиткові сімейних форм виховання і штучному наповненню закладів доволі складно. Причина криється у тих самих фінансах, які витрачає держава.

Аналіз структури видатків інтернату показує, що на утримання дитини, залежно від типу закладу, держава спрямовує від 6 до 9 тисяч гривень на місяць. При цьому 85% – це заробітна плата персоналу закладу, оплата комунальних

За офіційними даними, нині в Україні налічується близько 96 тисяч дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, із яких 64 тисячі живе під опікою родичів чи опікунів, 11 тисяч – у прийомних родині і дитячих будинках сімейного типу, близько 20 тисяч дітей залишаються в інтернатах.

90% дітей-сиріт мають живих батьків

послуг. І лише 10–12% цієї суми справді витрачається на потреби дитини, причому зазвичай це кошти на харчування.

Небажання інтернатних закладів передавати дітей на виховання до прийомних родин і дитячих будинків сімейного типу – одна з прихованих причин зменшення темпів влаштування дітей у сім'ї. Інтернати вдаються до різних прийомів, у тому числі до заборонених, аби тільки не віддавати дитину у прийомну сім'ю. Зазвичай кандидатів на всиновлення неправильно інформують про стан здоров'я дітей, приписують їм неіснуючі діагнози або дають негативні прогнози щодо встановлення хвороб, приписують дитині складний характер, психічні розлади тощо. А дітям, котрі чекають черги на нових батьків, розповідають про жахіття, які переживають діти у родині.

«Емісари інтернатних закладів – назвемо їх так – на початку нового року із дять і переконують батьків, а подекуди й лякають їх, мовляв, якщо ви не віддасте дитину за заявою, то вас позбавлять батьківських прав. Така ситуація є надзвичай-

но небезпечною», – розповідає представник офісу Уповноваженого Президента з прав дитини Людмила Волинець.

Вона називає це явище «штучним посиротінням» – інтернати, як правило, розташовані далеко від справжньої сім'ї, і у матері може просто забракнути грошей поїхати й побачитися з дитиною. Людмила Волинець наголошує, що у разі, коли рідні протягом півроку не з'являються в інтернаті, їх справді можуть позбавити батьківських прав. Вона переконана, що це роблять для того, аби зберегти робочі місця для співробітників інтернатів.

Експерти вирішили подікавитися співвідношенням кількості дітей в інтернаті й тих, хто їх опікує чи обслуговує. Неймовірно, але факт: виявили заклади, де на 56 дітей працює 160 осіб «обслуги» – няні, виховательки, медсестри, кухарі, посудомийки, сторожі, двірники... Чи погодяться вони добровільно відпускати своїх «годувальників» у прийомні сім'ї або дитячі будинки сімейного типу? Отож-бо!

РОДИНА ДЛЯ ДИТИНИ

Інтернати – вчорашній день. Це розуміють і у профільному міністерстві, й у самих закладах. У цьому питанні Україна має йти виключно європейським шляхом. Тож питання переходу до будинків сімейного типу як ніколи актуальне. Пілотним проєктом у цьому напрямі стане Дніпропетровщина, а надалі досвід мають намір поширити на всю Україну. Чому саме цей регіон поставили на «дорожню карту»? А тому, що у Дніпропетровській області найбільше дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, було усиновлено або влаштовано у будинки сімейного типу. За два роки реалізації дніпропетровського обласного проєкту «Родина для дитини» навіть песимісти переконалися у перевагах європейського шляху. А Дніпропетровщина по праву вважається лідером із сімейної влаштування дітей-сиріт.

Справді, якщо на Львівщині 0,5 дитячого населення становлять діти-сироти

КОМЕНТАР ЮРІЯ ПАВЛЕНКА, УПОВНОВАЖЕНОГО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ З ПРАВ ДИТИНИ

Уже чотири роки активно обговорюється питання реформування інтернатних закладів, проте Кабінет Міністрів України за час реалізації цієї програми не спромігся навіть затвердити положення про заклад нового типу. Реформа інтернатних закладів невідворотна. Інтернати порожніють, у результаті активізації національного усиновлення та влаштування дітей в українській родині інтернати наповнені на 40–50%. Ми-

нуло року в половині областей жодна дитина не була направлена на виховання в інтернат, натомість кількість дітей-сиріт, які були влаштовані в прийомні родини, дитячі будинки сімейного типу сягнула найбільшого за всі роки показника – 2407 осіб. Сьогодні майже 82% дітей-сиріт виховуються в українських родині. Разом з тим відмовитися ураз від інтернатів і закрити їх – неможливо, та й не потрібно. Слід скористатися міжнародним досвідом: ко-

лишні інтернати використовувати у соціальній сфері як соціальні служби, дитячі садки, центри соціальної підтримки для дітей і родин. Тобто ми говоримо не про ліквідацію, а про трансформацію інтернатів у заклади й форми роботи, яких потребують діти на відповідній території. Вважаю, що система навчання дітей-сиріт у школах-інтернатах сприяє ізоляції дітей від суспільства – і це найбільший її недолік. Переконалися, що не можливо пе-

нувати навчання і догляд в одному закладі, бо це суперечить концепції інтеграції та обмежує можливості дітей. В Україні потрібно провести низку реформ, спрямованих на поліпшення захисту прав дитини. Йдеться, зокрема, про роботу із сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах. Саме розвиток нових форм соціальної підтримки родини зумовлює реформування інтернатних закладів, а не воля окремих осіб.

КИЇВ–ДОНЕЧЧИНА | НАРАДА

КОЛЕКТИВНИМ ДОГОВОРАМ – ЯКІСТЬ ТА СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Олексій ПЕТРУНЯ

Новоприйнятій порядком повідомної реєстрації галузевих (міжгалузевих) і територіальних угод, колективних договорів – недосконалий і потребує суттєвих змін. Із пропозицією внести такі зміни виступила Донецька обласна рада професійних спілок.

У Федеративній профспілковій організації України відбулася нарада керівників низки Всеукраїнських профспілок під головуванням заступника Голови ФПУ Сергія Кондрюка, на якій обговорювалися запропоновані пропозиції. Учасники наради дійшли висновку, що профспілки мають суттєво посилити роботу із забезпечення попередньої експертизи колективних договорів стосовно відповідності вимогам чинного законодавства й умовам угод вищого рівня та інформування органу реєстрації щодо своїх зауважень. Також зазначалося, що для підвищення ефективності такої роботи доцільно поглибити співпрацю з органами місцевого самоврядування, які в межах своїх повноважень розглядають колективні договори щодо відповідності законодавству, галузевим та територіальним угодам.

Узагальнюючі пропозиції з підвищення ефективності колективно-договірної роботи заплановано внести в рекомендації ФПУ й щорічно розглядати на Президії ФПУ під час

визначення консолідованих цілей і завдань при укладенні колективних договорів і угод.

Ми попросили прокоментувати пропозиції Донецької обласної ради профспілок завідувача відділу соціально-економічного захисту працівників Донецької облпрофради Олену Молчанову.

– Відомо, що якісний колективний договір – запорука стабілізації трудових відносин і посилення соціально-економічного захисту працівників. Ухвалена Кабінетом Міністрів постанова «Про порядок повідомної реєстрації галузевих (міжгалузевих) і територіальних угод, колективних договорів» від 13.02.2013 практично не змінила діючу раніше процедуру повідомної реєстрації колективних до-

Але, на нашу думку, до цієї постанови необхідно внести низку змін і доповнень, спрямованих на підвищення ролі органів, що здійснюють реєстрацію колективних договорів і угод, що, у свою чергу, сприятиме поліпшенню якості цих документів.

Ми маємо багатогорничний досвід спільної роботи з органами державної влади щодо підвищення якості колективно-договірного регулювання. Насамперед він ґрунтується на нормах Регіональної угоди, згідно з положеннями якої обласні галузеві профспілки здійснюють попередню експертизу проектів колективних договорів. А органи державної влади (органи місцевого самоврядування) без акта експертизи не приймають на реєстрацію колективні договори. В окремих містах і районах міської голови (керівники райдержадміні-

Олена Молчанова

страції) ухвалили рішення, відповідно до яких органи реєстрації має право повернути колективний договір сторонам на доопрацювання, якщо його положення не відповідають законодавству, а також нормам Генеральної, галузевої, регіональної угоди.

Така робота сприяє поліпшенню якості змісту колективного договору, а також підвищенню соціальних гарантій для працівників, дає ефективні результати, тому ми запропонували законодавчо закріпити посилення контрольних функцій органів, які реєструють колективні договори, а саме:

1) встановити порядок, при якому повідомна реєстрація проводиться тільки після надання письмового висновку експертизи проекту колективного договору в облас-

ній галузевій профспілковій організації щодо його відповідності нормам законів та Генеральної, галузевої, регіональної угоди;

2) закріпити право органу реєстрації повертати на доопрацювання колективний договір у разі невідповідності вимогам законодавства та положенням угод вищого рівня;

3) орган реєстрації, на наш погляд, може й повинен мати право контролювати виконання колективного договору, оскільки це документ, що визначає, зокрема, й стан соціально-економічного розвитку міста чи району. З цією метою можна ввести обов'язкове інформування органу про виконання колективного договору за півріччя та за рік, причому з обох сторін, що надасть інформації більшої об'єктивності.

ХАРКІВЩИНА | РАДА ОПХО

ПІДСУМКИ ТА ПРІОРИТЕТИ РОБОТИ

Характеризуючи умови, в яких працювало Об'єднання минулого року й на початку поточного, голова ОПХО Сергій Тесленко у своїй доповіді зазначив, що за результатами–2012 зниження обсягів виробництва становило 2,4%. Практично кожне третє підприємство за підсумками роботи мало негативний результат, тобто було збитковим. І цього року поки не спостерігається погавлення в промисловому секторі економіки області. За результатами двох місяців обсяг промислового виробництва скоротився порівняно з відповідним періодом 2012 року на 10,6%.

Одним із головних завдань у роботі об'єднання є підвищення рівня зарплати членів профспілок. Однак у 2012 році темпи зростання номінальної заробітної плати в цілому по області знизилися й становили 14,4% проти 16,8% у 2011 році. Як результат – не виконана норма програми економічного й соціального розвитку області, а також Регіональної угоди в частині збільшення середньомісячної зарплати. Станом на 1.03.2013 борги із заробітної плати становили 97,5 млн грн (із початку року зросли майже на 9 млн грн), щодо єдиного соціального внеску – 117 млн грн (зросло на 38,6 млн грн), із страхових внесків – 199 млн грн.

Ситуація на ринку праці в цілому по області має тенденцію до поліпшення. У 2012 році темпи вивільнення працівників підприємств сповільнилися; на 0,14% зменшився рівень зареєстрованого безробіття (до 1,68%); на 17% збільшилася кількість вакансій, заявлених роботодавцями в службу зайнятості. Допомогу щодо працевлаштування отримав практично кожен другий, хто звернувся до служби зайнятості.

Профспілкові організації використовують колективний договір як основний інструмент у здійсненні своїх функцій щодо соціального захисту членів профспілок. Відтак основними пріоритетами під час укладання договорів і угод у 2013 році мають бути: встановлення гідної заробітної плати – не нижче вимог і положень Генеральної, Територіальної і галузевих угод, забезпечення збільшення питомої ваги зарплати в собівартості продукції чи наданих послуг, повної продуктивної зайнятості працюючих, гідних умов праці, вжиття додаткових заходів соціального захисту працюючих і членів їхніх родин.

Сергій Тесленко також спинився на проблемах мотивації професіоналів, роботи із молоддю, збереженні та зміцненні єдності й солідарності профспілок, консолідації дій щодо захисту соціально-трудових прав та інтересів трудящих.

ТЕРИТОРІАЛЬНА УГОДА

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

Наприкінці березня об'єднання організації обласної тристоронньої соціально-економічної ради підписали Територіальну угоду між Харківською ОДА, СПО сторони роботодавців і профспілок Харківщини на 2013–2015 роки. Підписи під документом поставили голова ХОДА Михайло Добкін, голова СПО сторони профспілок, голова Об'єднання профспілок Харківської області Сергій Тесленко та голова спільного представницького органу сторони ро-

ботодавців, голова об'єднання організації роботодавців Харківської області «Граніт» Анатолій Гіршфельд. Угода визначає узгоджені норми діяльності сторін щодо соціально-економічного розвитку регіону, удосконалення соціально-трудових відносин, забезпечення продуктивної зайнятості, справедливої оплати й охорони праці та реалізації трудових, соціально-економічних прав і гарантій працюючих і всього населення області.

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА | СЕМІНАР-ТРЕНІНГ

В УМОВАХ СКОРОЧЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ

Сергій ЛИЗАНЧУК

Нещодавно відбувся семінар-тренінг для голів первинок, активістів профкомів Тлумацької районної організації профспілки працівників держустанов України на тему: «Техніка ведення переговорів в умовах скорочення штатів».

Учасники набули навичок щодо вироблення стилю поведінки й спілкування з членами профорганізації, ознайомилися з поняттям лідерства, дізналися про особливості проведення переговорів між

представниками профспілки та адміністрації підприємства тощо. Питання скорочення чисельності працівників, ліквідації, реорганізації установ і підприємств, оптимізації їх структури особливо актуальні сьогодні. На про-

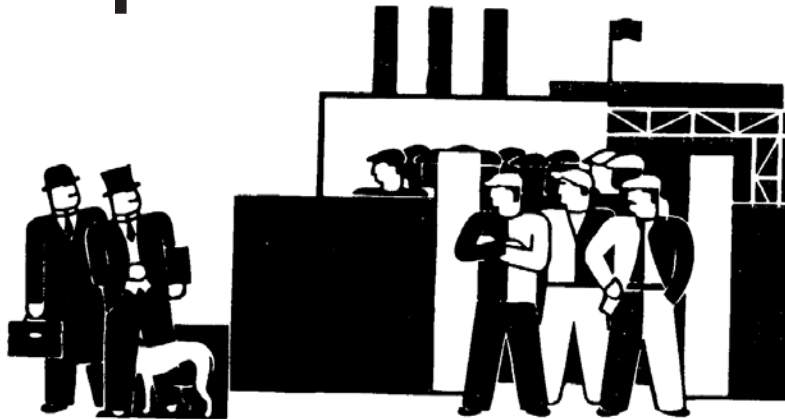
фесійні спілки покладається відповідальна місія захисту прав та інтересів працівників у разі таких змін.

Тренер профспілки Уляна Козубаш виступила перед профспілковими активістами з інформацією про норми законодавства, які регулюють трудові відносини під час змін в організації виробництва та праці, представила покрокову інструкцію про дії організації профспілки при вивільненні працівників під час реорганізації підприємства, скорочення чисель-

ності або штату працівників, акцентувавши увагу на тактиці ведення переговорів. Профспілкові представники у формі ділової гри провели переговори з роботодавцями, відпрацюючи необхідні для цього навички, аргументовано обстоювали права й позиції членів профспілки. Підсумовуючи результати навчання, його учасники не тільки аналізували хід гри, а й пропонували для обговорення життєві ситуації, що стосувалися теми семінару.

Практика колдоговірної роботи Запоріжжя

Основною і найрезультативнішою формою соціального діалогу, що впливає на рівень та якість життя громадян, є укладання колективних договорів і угод, за допомогою яких урегулюються трудові, виробничі та соціально-економічні відносини, досягається баланс інтересів між працівниками й роботодавцями. ФПУ узагальнила досвід колективно-договірної роботи на прикладі обласних і галузевих профспілкових організацій, зокрема Запорізької обласної ради професійних спілок.

Олена ОВЕРЧУК
редактор відділу «ПВ»

Уперше Регіональну угоду в Запорізькій області було укладено 24 грудня 1990 року, ще до проголошення незалежності України та прийняття Закону «Про колективні договори та угоди». З 1998 року до угоди приєдналось обласне об'єднання Федерації роботодавців України. А з 2007 року угоду укладають за участю Запорізької обласної ради профспілок. Окрім того, з 2008 року укладається Територіальна угода між Запорізькою міською радою, Запорізьким обласним союзом промисловців і підприємців (роботодавців) «Потенціал» та Запорізькою обласною радою профспілок. Чергову угоду укладено на 2012–2014 роки.

Принципова позиція профспілкової сторони під час переговорів і підписання угод – поширення положень документа на підприємства, організації, установи (незалежно від форм власності), що діють на території міста та області. Угоди враховують базові норми й положення Генугоди й містять положення, що перевищують ці норми з урахуванням особливостей регіону, необхідності міжгалузеві координації основних соціальних гарантій. Зазначені норми й положення мають бути обов'язковими для використання на виробничому рівні як мінімальні під час укладання ко-

лективних договорів. Водночас, з огляду на можливість підприємства, можуть їх перевищувати.

Останнім часом у Запорізькій області спостерігається тенденція до підвищення ролі профспілок у колдоговірному процесі. Так, якщо станом на 1.10.2011 частка колективних договорів, укладених за участю профспілок, становила 53,5%, то станом на 1.10.2012 вона збільшилася до 60,9% (тобто на 7,4 відсоткових пункти).

Для встановлення зобов'язань, які б сприяли реалізації програм соціально-економічного розвитку, в області поширено практику укладання угод на рівні міст і регіонів. Їх укладено у межах 17 територіальних одиниць області.

На галузевому рівні реалізуються регіональні галузеві угоди між управліннями житлово-комунального господарства, освіти і науки, Державною податковою адміністрацією у Запорізькій області та відповідними профспілками.

На виконання постанови Президії ФПУ від 23.12.2011 «Про запровадження Єдиної колдоговірної кампанії «Єдина цілі, єдині дії» розроблено Положення «Єдина колективно-договірна кампанія профспілкових організацій» Запорізької області. Так, у рамках кампанії у другому кварталі 2012 року проведено

6754
КОЛЕКТИВНИХ
ДОГОВОРІВ В
ОБЛАСТІ УКЛА-
ДЕНО ТА ДІЮТЬ
СТАНОМ НА
1.10.2012

двомісячник з виявлення роботодавців, які ухиляються від участі в переговорах щодо укладання колективних договорів.

Під час проведення двомісячника фахівці облпрофради та членських організацій надавали профкомам методичну й практичну допомогу щодо розроблення проектів колдоговору. Також виявлено, що не укладено колдоговорів у підприємств з малою кількістю найманих працівників і підприємців, форму працевлаштування яких віднесено до самозайнятих.

З 2007 року в області започатковано обласний конкурс «Колективний договір – надійний захист трудових прав і соціально-економічних інтересів працівників».

Згідно з даними статистики станом на 1.04.2012 було укладено 3934 колективних договорів (підприємства, установи, організації, де кількість працюючих 10 і більше), а кількість працівників, охоплених колдоговорами, становила 408,3 тис. осіб, або 87,6% облікової кількості штатних працівників (третій показник по Україні).

Повне охоплення працівників колективними договорами спостерігається в галузях лісового господарства, промисловості, у сфері виробництва, діяльності пошти і зв'язку, забезпечення електро-, газо- та водопостачання.

ування населення: паспортизація колдоговорів, що дає змогу системно відстежувати проведення колдоговірної кампанії, терміни встановлення норм з оплати праці, виконання норм з охорони праці, періодичність підбиття підсумків виконання колдоговору тощо.

- Профспілка агропромислового комплексу: щомісячний випуск бюлетеня «Зверніть увагу – позитивний досвід роботи: колективний договір підприємства», випуск інформаційних бюлетенів «Готуємось до колдоговірної кампанії».
- Профспілка культури: розроблення спільно з фахівцями облпрофради макета колективного договору для працівників позашкільних установ, бібліотек, театрів, музеїв, навчання профактиву тощо.

В угодах закріплено обов'язкове погодження з профспілками найважливіших питань, які стосуються, зокрема, скорочення штату або кількості працівників, соціального захисту працівників у разі закриття підприємств тощо. Також передбачено зростання середньої зарплати, мінімальні коефіцієнти співвідношень місячних окладів працівників загальних професій підприємств реального сектору економіки, міжкваліфікаційні співвідношення для встановлення годинних тарифних ставок робітників і мінімальні коефіцієнти міжпосадових окладів керівників професіоналів та фахівців підприємств реального сектору економіки.

Натомість на підприємствах торгівлі, з ремонту автомобілів, побутових виробів і предметів особливого вжитку частка охоплених колективними договорами становить 67,9% і 32,1%.

За даними моніторингу міських і районних управлінь соціального захисту (з урахуванням підприємств із кількістю працюючих менше 10 осіб), що не звітують перед органами державної статистики з цього питання, станом на 1.10.2012 в області укладено та діють 6754 колективних договори, з них 6685 зареєстровано в органах місцевої виконавчої влади відповідно до чинного законодавства. Упродовж 2012 року вперше уклали й зареєстрували колективні договори 142 підприємства, установи та організації.

Тим часом 2641 колективний договір від найманих працівників підписали їх представники (за відсутності профспілок).

Згідно з моніторингом обласної ради профспілок за участю галузевих профспілок в області немає жодної профспілкової організації, де не укладено колективного договору.

Водночас у колдоговірній практиці разом із позитивними тенденціями фіксуються і недо-

ліки, до яких призвели як об'єктивні (складне економічне становище на багатьох підприємствах), так і суб'єктивні причини (безвідповідальність окремих роботодавців і пасивність профспілкових органів).

Спостерігається збільшення кількості випадків, коли договори з укладання колективних договорів відбуваються у складних умовах протидії з боку роботодавців, які не вважають за потрібне обтягувати себе додатковими зобов'язаннями перед працівниками, посилаючись на економічні труднощі. Це призводить до затягування переговорного процесу, відтак – до зниження рівня захисту інтересів працівників.

Чимало профкомів не мають змоги дістати у роботодавців інформацію про економічні показники підприємства, яку більшість керівників вважають комерційною таємницею.

Трапляються випадки, коли колективні договори не переукладають кілька років поспіль, дублюють установлені законодавством норми, уникають внесення до колективних договорів пунктів про вирішення соціально-трудових проблем.

З ДОСВІДУ ПРОФОРГАНІЗАЦІЙ можна запропонувати профспілковим комітетам рекомендації для використання під час формування зобов'язань і розроблення колективного договору, які не потребують значних фінансових витрат.

- Профспілка металургів і гірників: щорічне навчання не лише голів профспілкових колективів, а й значної кількості профактивістів з практики ведення колективних переговорів та укладання колдоговору, аналіз на підприємствах соціального пакета, експертна оцінка проектів колдоговорів, на основі яких фахівці обкому профспілки дають рекомендації сторонам переговорів.
- Профспілка житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслу-

КОНТРОЛЬ | ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ПРОФСПІЛОК ТА ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ

ЗАРОБІТНА ПЛАТА,
ОХОРОНА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

? Які повноваження надаються профспілкам щодо захисту прав громадян на працю та здійснення громадського контролю за дотриманням законодавства про працю?

Відповідно до статті 21 ЗУ «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» профспілки, їх об'єднання захищають право громадян на працю, беруть участь у розробленні та здійсненні державної політики у галузі трудових відносин, оплати праці, охорони праці, соціального захисту. Проекти законів із питань формування та реалізації державної соціальної та економічної політики, регулювання трудових, соціальних, економічних відносин подають відповідні органи виконавчої влади з урахуванням пропозицій всеукраїнських профспілок, їх об'єднань.

Проекти нормативно-правових актів, які стосуються регулювання трудових, соціальних, економічних відносин, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування розглядають з урахуванням позиції відповідних профспілок та їх об'єднань. Профспілки та їх об'єднання мають право вносити пропозиції суб'єктам права законодавчої ініціативи і відповідним органам державної влади про прийняття або внесення змін до законів та інших нормативно-правових актів із питань формування та реалізації державної соціально-економічної політики,

регулювання трудових, соціальних, економічних відносин.

Профспілки та їх об'єднання мають право брати участь у розгляді органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, а також роботодавцями, їх об'єднаннями громадян своїх пропозицій.

Форми і системи оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, схеми посадових окладів, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат встановлюються в колективному договорі з дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, Генеральною, галузевими (міжгалузевими) або територіальними

чненням працівників спеодягом, спецвзуттям, іншими засобами індивідуального та колективного захисту. У разі загрози життю або здоров'ю працівників профспілки мають право вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних під-

часних випадків і профзахворювань на виробництві й подавати свої висновки щодо них.

Для здійснення цих функцій профспілки та їх об'єднання можуть створювати служби правової допомоги та відповідні інспекції, комісії, затверджувати положення про них. Уповноважені представники проф-

Профспілки здійснюють громадський контроль за виплатою зарплати, дотриманням законодавства про працю та охорону праці, створенням безпечних і нешкідливих умов праці, належних виробничих і санітарно-побутових умов, забезпеченням працівників спеодягом, спецвзуттям, іншими засобами індивідуального та колективного захисту.

угодами. Якщо колективний договір не укладено, то роботодавець зобов'язаний погодити зазначені питання з профспілкою. Профспілки також здійснюють громадський контроль за виплатою заробітної плати, дотриманням законодавства про працю та охорону праці, створенням безпечних і нешкідливих умов праці, належних виробничих та санітарно-побутових умов, забезпе-

розділах або на підприємстві в цілому на час, необхідний для усунення загрози життю або здоров'ю працівників. Профспілки мають право на проведення незалежної експертизи умов праці, а також об'єктів виробничого призначення, що проєктуються, будуються чи експлуатуються, на їх відповідність нормативно-правовим актам з питань охорони праці, брати участь у розслідуванні причин не-

спілок мають право вносити роботодавцям, органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування подання про усунення порушень законодавства про працю, які є обов'язковими для розгляду, та в місячний термін одержати аргументовану відповідь.

У разі ненадання аргументованої відповіді у зазначений термін дії чи бездіяльність посадових осіб можуть бути оскаржені у місцевому суді.

ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

РОБОТА ЗА СТРОКОВИМ ДОГОВОРОМ

? На час відпустки основного працівника по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку мені запропонували укласти строковий трудовий договір. Які я маю права при укладанні цього договору і як оформлюються трудові відносини на визначений термін?

Відповідно до статті 21 Кодексу законів про працю України (КЗпП) трудовий договір є угодою між працівником і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом чи фізичною особою, відповідно до якої працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену цією угодою, дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку, а власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган чи фізична особа зобов'язується виплачувати працівникові заробітну плату й забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи, передбачені законодавством про працю, колективним договором і угодою сторін.

Стаття 23 КЗпП визначає, що трудовий договір може бути безстроковим, тобто укладатися на невизначений строк, укладатися на визначений строк, установлений за погодженням сторін, а також укладатися на час виконання певної роботи. При цьому строковий трудовий договір укладається у разі, коли трудові відносини не можуть бути встановлені на невизначений строк з урахуванням характеру подальшої роботи, або умов її виконання, або інтересів працівника та в інших випадках, передбачених законом.

Таким чином, строковий трудовий договір є різновидом трудового договору, що укладається на підставі та в порядку, визначеному законодавством України про працю. Тож на працівників, з якими укладено такі договори, поширюються всі права та гарантії, передбачені трудовим законодавством.

Працівник, що стає до роботи, оформляється за звичайною процедурою прийняття (переведення) на іншу роботу: подає відповідну заяву із зазначенням конкретної дати або події, після настання якої дія трудового договору припиняється.

У наказі про прийом на роботу обов'язково мають бути зазначені строки дії трудового договору. В іншому випадку трудовий договір вважатиметься укладеним на невизначений строк.

При цьому запис про характер трудового договору (строковий, тимчасово або сезонна робота) до трудової книжки не вноситься.

Департамент правового захисту апарату ПФУ

ОБСТАВИНИ

ПОВАЖНУ ПРИЧИНУ ПІДТВЕРДИТЬ ДОВІДКА

? Які причини вважаються поважними, аби безробітний міг не прийти у державну службу зайнятості? Чи потрібно для цього подавати підтвержувальні документи?

Згідно з пунктом 13 Порядку реєстрації, перереєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу, і безробітних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.02.2007 № 219, передбачено, що безробітні зобов'язані відповідно до письмових рекомен-

дацій працівників державної служби зайнятості (ДСЗ) відвідувати службу зайнятості у визначений і погоджений з ними час. Громадяни, які з поважної причини, підтверженої відповідним документом (довід-

кою, висновком), не змогли своєчасно звернутися до служби зайнятості у строк, встановлений для відвідування, зокрема для надання статусу безробітного, повинні звернутися до ДСЗ у день, що настає після ви-

дужання чи закінчення дії обставин, зумовлених поважною причиною.

До поважних причин належать такі:

- хвороба;
- смерть близьких родичів (чоловіка, дружини, батьків, дітей, братів, сестер, онуків, діда та баби);
- догляд за хворою дитиною віком до 14 років відповідно до медичного висновку;
- переведення чоловіка або дружини на роботу в інше містечвіще;
- переїзд на інше місце проживання тощо.

Строковий трудовий договір є різновидом трудового договору, що укладається на підставі та в порядку, визначеному законодавством України про працю.

Гора Рекс, Антарктичний півострів, фото Вілла Стегера
(кадр зроблено під час несподіваного затишшя серед шторму, котрий не вщухав 60 днів)

Каліфорнія, США, фото Брюса Дейла (фотографія для репортажу про повітряну безпеку)

Гаваї, США, фото Девіда Лійтшвагера та Сюзан Міддлтон
(альбатрос, який загинув, проковтнувши багато шматочків пластику)

Північна Атлантика, фото Емора Крістофа (фото сумнозвісного «Титаніка»)

Виставка 50 видатних фотографій National Geographic

Кирило ЛАТИШЕВ
«ПВ»
Фото автора

У 2013 році виповнюється 125 років із дня заснування одного з найвідоміших наукових товариств у світі – Національного географічного товариства США, яке видає знаменитий часопис National Geographic. З нагоди ювілею українські шанувальники NG дістали чудовий подарунок: у квітні побачить світ українська версія журналу, а 50 видатних фотознімків товариства можна було побачити на виставці в Києві, яка тривала з 4 по 14 квітня. В експозиції було представлено найвідоміші знімки журналу, зроблені за час існування National Geographic, – від незабутньої афганської дівчинки Стіва МакКаррі до знакових кадрів Джейн Гудолл і шимпанзе Ніка Ніколса й ніколи раніше не бачених краєвидів Мексики Томаса Аберкромбі.

Фотографії були представлені у вигляді, в якому вони були опубліковані в журналі, до того ж відвідувачі виставки могли прочитати докладну інформацію про фото, де і коли воно було створене, а також розповідь про автора. Крім того, поряд із деякими фотографіями можна було спостерігати послідовність зображень, які робив автор – до і після зовнішнього, ідеального кадру.

Балраналд, Новий Південний Вельс, Австралія, фото Еммі Тонсінг
(наслідки спустошливої посухи, яка тривала кілька років)

ПРОСТО КІНО!

Державне агентство України з питань кіно підготувало перелік фільмів, які в 2013–2014 роках одержать державне фінансування, повідомляє i-pro.kiev.ua з посиланням на «Коммерсант-Україна». За цей час планується зняти (чи завершити зйомки) 108 фільмів вітчизняного та спільного виробництва: 10 повнометражних стрічок різних

жанрів, 39 документальних і 27 анімаційних. Голова Держкіно Катерина Копилова повідомила, що ігрові повнометражні стрічки дістануть державну підтримку лише частково – від 20 до 50% вартості виробництва. Серед цих стрічок у тому числі профінансують і короткометражну фантастичну драму «Свині» (кіноком-

панія «Директорія кіно»), автори якої ототожили людей із свинями, чий світ, у свою чергу, з'їдає також свині. На цей креатив держава виділить 1,8 млн грн. Загалом на виробництво й поширення національних фільмів передбачено виділити 141 млн грн – при тому, що сумарна вартість проєктів становить 1,13 млрд грн. Решту гро-

шей причетним до кіновиробництва й кінопрокату доведеться шукати самостійно. А оскільки, за словами тієї ж К. Копилової, в країні практично відсутній попит із боку дистрибуторів на прокат українських фільмів, їхнім авторам доведеться також самостійно подбати про вихід власних творів на широкий екран. І це тема, варта окремої уваги.

АМАТОРИ

ВІДРОДЖЕННЯ ПОЧИНАЄТЬСЯ З ДУХОВНОСТІ

Ольга УСПЕНЬКА

автор та координатор творчого проєкту

У курортному селищі Ворзель, що під Києвом, відбувся IV Всеукраїнський фольклорно-етнографічний фестиваль «Золоті ключі» ім. Василя Верховинця. Він став знаковою подією не лише для глядачів, а й для 400 його учасників з дев'яти областей України та Києва, бо всі ділилися один з одним секретами майстерності. Організатори фестивалю, який є складовою творчого проєкту «Відродження починається з духовності», під духовністю розуміють інтелектуальну діяльність, залучення широких верств населення до надбань культури. Захід підтримали Національна всеукраїнська музична спілка, Національна хореографічна спілка, Український центр культурних досліджень, Управління культури й туризму КОДА та Національна радіокомпанія України.

Мені пощастило впродовж 20 років спостерігати за творчим життям деяких колективів та їхніх керівників. Переконана, що надбання аматорських колективів, які стали переможцями фестивалю, справді варті уваги. Приміром, народний ансамбль танцю «Ровесник» Технологічно-промислового коледжу Вінницького національного аграрного університету, що торік відсвяткував 40-річчя ювілей. Його керівник – заслужений працівник культури України Василь Бондарчук. «Ровесник» – володар гран-прі фестивалю «Золоті ключі» у номінації «Хореографічні колективи» – представив програму «Танець довшиною в життя». За 40 років 14 поколінь студентської молоді змінилися в «Ровеснику», незмінні тільки керівник, усмішки й вибухи оплесків, якими зустрічають кожен виступ. Колектив представляв нашу державу на міжнародних фестивалях у Польщі, Болгарії, Румунії, Югославії, Угорщині та Франції, Іспанії та Португалії, Канарських островах та Чехії й Швейцарії. І всюди гран-прі або перше місце. Феноменальний музичний талант і плідна діяльність на ниві хорового мистецтва якнайкраще характеризують керівника народного хорового колективу «Факел» Гніденцівського газопереробного заводу ПАТ «Укрнафта» смт Варва Чернігівської області, заслуженого працівника культури України Миколу Дураса. Керований ним колектив отримав на нашому фестивалі заслужене перше місце у номінації «Хорові колективи». Коли хор співає «Реве та стогне Дніпр широкий», люди наче за командою підводяться, й у переповненій залі панують щирі емоції. Справжньою окрасою цього колективу є його солісти – Вікторія Поляна та Володимир Лисенко. «Факел» гастролював у Білорусі та Росії, його радо зустрічали в Луцьку, Чернігові, Прилуках, Києві та Білій Церкві. Він – неодноразовий переможець галузевих оглядів аматорської творчості. Хочь від себе особисто щиро подякувати профспілковому лідеру Гніденцівського газопереробного заводу Тетяні Левченко, яка віднайшла фінансову можливість для приїзду хору на фестиваль. Хай щастить вам, дорогі учасники фестивалю, у творчих зверненнях, гараздів і неосяжного Божого благословення кожному з вас.

ПОСТАТІ | «ІСТОРИК І НАУКОВЕЦЬ» ВАСИЛЬ СУРИКОВ

ЧАРІВНИМ ПЕНЗЛЕМ

Тетяна МОРГУН

оглядач «ПВ»

К олись я була близько знайома з нимшироковідомим народним художником України Василем Лопатю. Невдовзі після знайомства він сказав, що завдяки йому Василь Іванович. «О, ти як Чапаєв!» – пожартувала я. «Чому як Чапаєв – як Суриков!» – гордовито відказав Василь Лопата.

Суриков – один з найбуремніших, найромантичніших, найтонших російських художників. Цьогоріч виповнилося 165 років з дня його народження. Трапився практично вичерпний відгук французького критика Деліна, який характеризує Сурикова так: «В його картинах він відкривається нам як могутній воскрешатель минулого, яке реконструює з точністю науковця. Сотні сторінок крашчих історичних книг не дадуть такої ясної ідеї про історичну трагедію, що сталася у Москві за часів Петра. Натовп відіграв головну роль у більшості його картин. Нічого не вражає більше, ніж народ, що хвилюється, захищається чи нападає; кожна група живе власним життям, героїчна або скорена. Точність малюнку, розмаїття барв гармоніюють в єдиному цілому, сповненому величчю, могутньому, правдивому й трагічному».

Радше за все критик мав на увазі «Ранок стрілецької страти» (1878), першу велику історичну картину Василя Сурикова. Роздивляючися полотну – й ніби чуєш ридання, що виривається з багатьох грудей. Страту ще не розпочато, але настали останні хвилини прощання з життям. Охоплений розпачем люд юрмиється біля храму Василя Блаженного, а на тлі кремлівської стіни – Петро I, невблаганний і безжалісний. Суриков не просто співчуває народу в цій картині – він страждає разом з ним, при цьому не вводить жодної натуралістичної деталі, що відлякує, бо, як сам казав, не жах смерті прагнув перестати, а врочистість останніх хвилин, які дивовижним чином розкрили те прекрасне, що було в душах простих людей, – мужність засуджених до страти, ніжність та глибину скорботи їхніх родин.

Цю картину було експоновано на дев'ятій пересувній виставі в Березні 1881 року, але ще до відкриття виставки Ілля Рєпін написав Павлові Третьякову, відомому підприємцю й меценату: «Картина Сурикова справляє враження невідворотне, глибоке... на всіх обличчях написано, що вона – наша гордість на цій виставці... Яка перспектива, як далеко Петро! Могутня картина!».

Василь Іванович Суриков народився у Красноярську й був «з усіх боків природний козак». Так він казав про себе, гордо додаючи: «Моє козацтво понад двохсотлітнє». Ще з дитинства приваблювало його все незвичайне, особливе: «Побачу щось, що захопить увагу, одразу яскраво помічаю в усіх деталях і згодом, варто лише пригадати, – воно мов живе перед очима». Й звісно ж, усе це хотілося намалювати!

це відпочинок, то митець і справді геній. Суриков змальовує ще недавно світлішого князя, віце-адмірала, фаворита й сподвижника Петра I в найтяжчий період його життя, коли за імператора Петра II Меншикова було позбавлено всіх посад, нагород, титулів, майна й відправлено на заслання до Тобольської губернії. У Березові Меншиков збудував собі

«Я не розумію дій окремих історичних осіб – без народу, без юрби. Мені належить витягти їх на вулицю». Василь Суриков

Не одразу й не легко здійснилася мрія юнака про навчання мистецтва живопису. І якби не мудра матір та не спонсорська, кажучи сучасною мовою, допомога двох красноярських можновладців, не потрапив би він врешті-решт до петербурзької Академії мистецтв. Писав картини, малюнки, головним чином біблійної тематики, неодноразово діставав престижні золоті й срібні медалі, грошову винагороду. У 1875 році Суриков закінчив академію й отримав звання класного художника першого ступеня. Незабаром надійшло замовлення на розпис чотирьох панно у храмі Христа Спасителя, й Суриков береться до роботи, аби заробити гроші й дістати можливість вільно творити. Власне, це була перша й єдина робота на замовлення в його житті.

Вже було задумано «Боярину Морозову», але перед тим, аби «відпочити», митець почав роботу над шедевром картини «Меншиков у Березові». Мимоволі думаєш: якщо

дерев'яний будинок, для села – церкву й сказав історичну фразу: «З простого життя починав, простим життям і закінчу». В певному розумінні Суриков «відпочивав», бо головний герой переважної більшості його картин – народ, а тут у центрі доля окремої й неоднозначної особистості. Звісно, для українського народу Меншиков був і лишається варваром, який за вказівкою Петра потопив у крові Батурин, проте наразі йдеться про мистецький твір, причому чи не найперший в ряду аналогічного характеру полотен, бо ніде трагедія окремої історичної особистості не звучить так велично й потужно, як от у Сурикова. За словами живописця Михайла Нестерова, «Меншиков» з усіх суриковських драм найбільш «шекспірівський»... Типи, характери їх, трагічні переживання, простота концепції картини, її жах, безнадійність і глибока зворушливість – усе захоплює». А колорит – просто-таки рембрандтівський.

СУРИКОВ БУВ ЩАСЛИВИЙ У ШЛЮБІ

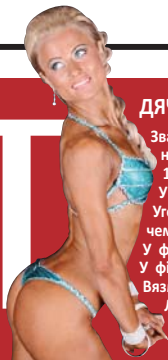

М оже, завдяки цьому він віртуозно розробляв жіночі образи, шукаючи й щоразу віднаходячи й особливий тип, і особливо гармонію рис, які робили привабливим навіть на звичний погляд некресиве обличчя. З одного боку, він знайшов цілком

окремий тип жіночої краси – уособлення ніжності, суму й глибокої чуттєвої чарівливості. З іншого, художник відкрив дивовижний закон, який полягає в тому, що навіть за некресивих рис обличчя сприймається як гарне, якщо ці риси гармонійні: «Це і є сутність краси». Його жі-

ночі портрети – краще підтвердження сказаного. У цілому ж темпераментна, гаряча, сповнена барв і почуттів творчість Василя Сурикова могутнім струменем вливає в серця його нащадків ті знання про минуле, які кращі із цих нащадків роблять патріотами й гуманістами.

СПОРТ

ДЯЧУК – ТРИУМФАТОРКА WORLD LADIES CUP

Звання абсолютної чемпіонки в категорії фітнес-бікіні на першому міжнародному турнірі з жіночого фітнесу та фітнес-бікіні World Ladies Cup, який 12 квітня пройшов у Києві, завоювала наша співвітчизниця Людмила Дячук! У змаганнях взяли участь близько 50 іменитих спортсменок Росії, Естонії, Угорщини, Польщі, Чехії, Словаччини, Білорусі та України. Наші дівчата стали чемпіонками в медальному заліку з шістьма нагородами різного ґатунку. У фітнесі Ольга Демчук виборола бронзову медаль у категорії понад 163 см. У фітнес-бікіні Дарина Шевченко у категорії 163 см здобула «срібло», Ольга Вязметінова здобула «бронзу» в категорії 168 см, де перемогу святкувала Людмила Дячук, яка стала, до того ж, абсолютною чемпіонкою. У категорії понад 168 см перше та друге місця посіли Олена Гусева та Алла Семенова відповідно.

ВАЖКА АТЛЕТИКА | НА ЧЕ УКРАЇНЦІ ЗДОБУЛИ 5 НАГОРОД

ТРЕТІ НА КОНТИНЕНТІ

Столиця Албанії минулого тижня приймала чемпіонат Європи з важкої атлетики, куди Україна делегувала 10 спортсменів – 6 жінок і 4 чоловіків. З континентальної першості українці повернулися з 5 нагородами в активі і підсумковим третім загальнокомандним місцем.

Юлія Паратова – найсильніша важкоатлетка Європи

востей підтвердили статус України як одного з флагманів важкої атлетики. Віце-чемпіонка Європи-2011 Юлія Паратова за сумою двох вправ підняла 194 кг та виборола титул найсильнішої важкоатлетки Старого Світу. Переможний почин колеги по збірній підтримала Світлана Чернявська, яка не мала рівних ні в ривку, ні в поштовху, а отже стала переможницею й за сумою двоборства (255 кг). У цій же ваговій категорії «бронзу» здобула Ганна Козенко (228 кг), причому від срібної позиції її відділив лише 1 кг. Так само «бронзою» змушена була задовольнитися і Надія МIRONЮК (69 кг), яка в сумі підняла 230 кг.

Єдиний серед чоловіків, хто зійшов на п'єдестал пошани, – призер світової першості 2011 року Артем Удачин. Як повідомляє офіційний сайт НОК, українців і росіянин Рустан Албегов фінішували з однаковим результатом за сумою двох вправ – 442 кг. У такому випадку вирішальну роль у встановленні переможця відіграє власна вага спортсменів, яка в Артема виявилася більшою. Відтак чемпіоном став росіянин, а нашому співвітчизнику дісталось перше в його кар'єрі «срібло» континентального ґатунку.

У командному заліку збірна України посіла третє місце – вслід за Росією та Азербайджаном, які були першою і другим відповідно.

Володимир ПОЛЕТАЄВ спеціально для «ПВ»

До складу команди, яка захищала честь України в Тирані, пробілися Яна Дяченко (48 кг), Юлія Паратова (53 г), Катерина Дрюмова (63 кг), Надія МIRONЮК (69 кг), Ганна Козенко (75 кг), Світлана Чернявська (понад 75 кг), Едуард Савченко (77 кг), Костянтин Селіванов (85 кг), Ярослав

Чернишов (94 кг) і Артем Удачин (понад 105 кг). При цьому національна збірна недорахувалася й кількох досвідчених спортсменів, завдяки яким могла б і збільшити свій медальний доробок. Так, після напруженого попереднього сезону відпочивають від змагань олімпійський чемпіон Олександр Торохтій (105 кг) та бронзова призерка Олімпійських ігор у Лондоні-2012 Юлія Каліна (58 кг).

Однак наші повпреди на континентальній першості в міру можли-

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | НА БУКОВИНІ ТРИВАЮТЬ ЗМАГАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ЖКГ

ФУТЗАЛ ВІДКРИВ СПАРТАКІАДУ

У середині березня у Чернівцях стартувала II обласна спартакіада працівників житлово-комунального господарства, змагання якої триватимуть упродовж року.

Проведення змагань серед галузевих профспілкових організацій ініціювала обласна організація профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення (голова – М. Попадюк) та обласна організація ФСТ «Спартак» (голова – О. Сімонович) із метою активізації фізкультурно-масових та спортивних заходів в організаціях та на підприємствах галузі. До програми змагань увійшли вісім видів спорту: футбол, настільний теніс, міні-футбол, волейбол, армспорт, гирьовий спорт, більярд, бильянг.

Традиційно відкрили обласну спартакіаду змагання з футзалу. Вони, до речі, проходили вже всьоме і були присвячені Дню працівників житлово-комунального господарства та побутового обслуговування. Варто зазначити, що спільчани виявляють дедалі більший інтерес до змагань. Відтак цього року до участі в турнірі з футзалу було заявлено вісім команд – на дві більше, ніж на аналогічних змаганнях спартакіади-2012. Загалом до старту готувалися 80 учасників від команд восьми профспілкових організацій: КП «Чернівціводоканал», МКП «Чернівцітеплокомуненерго», КП «Чернівецьке

тролейбусне управління», КП «Чернівціліфт», департаменту ЖКГ Чернівецької міської ради, комітетів профспілки Шевченківської, Першотравневої районних рад, а також об'єднана команда Садгірської районної ради та колективів ЖРЕП. Представники трудових колективів продемонстрували гідний рівень фізичної підготовки та спортивної майстерності. У запеклій боротьбі перемогу здобула команда КП «Чернівціводоканал» (голова профкому – М. Ставчанський), дружку фінішували представники Садгірської ра-

йонної ради та колективів ЖРЕП (голова ради – Ю. Бурєга), замкнули трійку призерів спортсмени МКП «Чернівцітеплокомуненерго» (голова профкому – М. Білянський). Переможців та призерів змагань було нагороджено медалями, командними кубками та дипломами відповідного ступеня. Також було відзначено кращих гравців турніру.

За інформацією
Чернівецької обласної профспілки

коротко

ТЕНІС

ЖІНКИ ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ З КАНАДКАМИ, ЧОЛОВІКИ ГОТУЮТЬСЯ ДО ІСПАНЦІВ

Наступного вікенду в Києві у рамках плей-оф другої Світової групи розіграшу Кубка Федерації українські тенісистки зустрінуться із збіроною Канади.

У двобої із заокеанськими тенісистками нашу країну представлятимуть Леся Цуренко, Еліна Світоліна, Юлія Бейгельзімер і Катерина Козлова. Капітан команди Ігор Дерновський має право зробити дві заміни за годину до початку офіційної церемонії жеребкування.

Тим часом відбулося жеребкування матчесвих поєдинків плей-оф Світової групи Кубка Девіса. Наші чоловіки зустрінуться з першим номером посіву – командою Іспанії. Матч проти п'ятиразових володарів Кубка Девіса відбудеться 13–15 вересня 2013 року на Піренеях.

ПАРАЛІМПІЗМ

ДОСТОЙНИКИ ОТРИМАЮТЬ СТИПЕНДІЇ

15 квітня 2013 року Кабінет Міністрів України схвалив проект Указу Президента України «Про призначення стипендій Президентів України для видатних спортсменів із паралімпійських і дефлімпійських видів спорту та їхніх тренерів».

Реалізація згаданого проекту Указу Президента має стимулювати видатних спортсменів із паралімпійських і дефлімпійських видів спорту та їхніх тренерів до успішних виступів на міжнародних спортивних аренах і мотивувати на досягнення високих результатів, що сприятиме розвитку спорту інвалідів в Україні. Згідно з положеннями док-мента стипендії Презид-

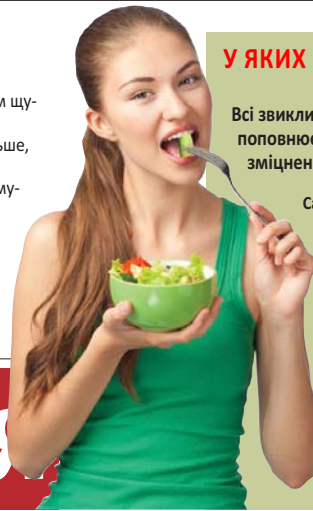
дента України отримають 37 осіб (32 спортсмени-інваліди, що посіли в 2012 році перше, друге чи третє місце на чемпіонатах світу, а також 5 тренерів). Грошова винагорода призначається у такому розмірі: за I місце – 12 тис. грн, за II місце – 9 тис. грн, за III місце – 7 тис. грн; тренери отримуватимуть по 12 тис. грн. Виплати здійснюватимуться щомісяця протягом одного року.

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ, ЩО...

- Тхори сплять до 20 годин на добу.
- Французи називають голуба «летючим щуром».
- У шакалів на одну пару хромосом більше, ніж у собак і вовків.
- У тигрів не лише смугасте хутро, а й смугаста шкіра.
- У риби сарган зелені кістки.

- У коня на 18 кісток більше, ніж у людини.
- У жирафів найбільше серце і найвищий кров'яний тиск серед усіх наземних тварин.
- Температура крові у риб Антарктиди може досягати -1,7 °С.
- Серцебиття у кита становить 9 разів на хвилину.

У ЯКИХ ПРОДУКТАХ БІЛЬШЕ КАЛЬЦІЮ?

Всі звикли вважати, що молоко і сир – це основні продукти, завдяки яким організм поповнює запаси кальцію. Молочні продукти традиційно рекомендуються для зміцнення кісток і зубів. Однак існують й альтернативні варіанти його джерел.

- Сардина.** Одна маленька рибка за вмістом кальцію може замінити вісім склянок йогурту.
- Лосось.** Запечений під будь-яким соусом, лосось поповнює організм достатньою кількістю кальцію. Вміст кальцію в консервованому лососі в 20 разів більше, ніж у приготованого іншим способом.
- Куряча грудка.** Страви з курячої грудки із зеленню, наприклад салатом із шпинату, допоможуть відчутно поповнити організм кальцієм.
- Салат рукола.** Найбагатший за кальцієм серед усієї зелені. Салат з невеликою кількістю твердого сиру і мигдалю, приправлений оливковою олією, поповнить організм кальцієм і подарує справжню насолоду вишуканим смаком.
- Брокколі.** Складається з суцвіт'я і довгих стебел, які однаково придатні для вживання. У довгих стеблах приховані великі запаси кальцію.
- Листя винограду.** У порції виноградного листа, фаршированого м'ясом або рисом з прянощами, міститься 15% добової потреби кальцію.
- Листя кульбаби.** Вміст у ньому кальцію набагато вище, ніж у листі шпинату.

ДОЗВІЛЛЯ

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАНЬ НА 2013 РІК

Вартість передплати на 2013 рік не збільшилася і становить: газети «Профспілкові вісті» – 148,44 грн (передплатний індекс – 22152), журналу «Бібліотечка голови профспілкового комітету» – 65,64 грн (передплатний індекс – 22909).

ГОРОСКОП

22–28 квітня

ОВЕН
Саме час зайнятися питаннями самоорганізації. Намагайтеся реально оцінити власні можливості та терміни виконання завдань.

ТЕРЕЗИ
Ви на шляху до здійснення своєї мрії. Прискорити події допоможе душевний спокій та вміння діяти без вагань.

ТЕЛЕЦЬ
Зверніть увагу на господарські справи, які тривалий час залишалися неврешеними. Наразі вам не завадить виявити практичність та зосередженість.

СКОРПІОН
Доведеться випробувати свої сили в діловому спілкуванні. Тут вам не завадить поспостерігати, особливі з ними, хто не соромиться виявляти агресію.

БЛИЗНЮКИ
Вдали час для вирішення фінансових питань. Намагайтеся уникати необдуманих вчинків.

СТРЕЛИЦЬ
Не варто ігнорувати свій потенціал, щоб досягти бажаного. Але пам'ятайте про такі риси, як одячність та щирість.

РАК
Чудовий тиждень для закладження юридичних справ, а також завдань, пов'язаних із оформленням та переформлюванням документів.

КОЗЕРІГ
На вас очікують численні зустрічі і спілкування з іншими людьми. У стосунках із коханими виявляйте більше щирості та розуміння.

ЛЕВ
Вдалий період для вирішення важливих справ. Зберігайте душевну рівновагу й не беріть надто близько до серця те, що говорять інші.

ВОДОЛІЙ
Можливо, для вирішення болючих проблем вам варто покластися на допомогу людей, які здатні реально вплинути на ваше майбутнє.

ДІВА
Нарешті у вас з'являється можливість для максимальної самореалізації. Не забудьте відкнутися на бажання родичів і близьких людей.

РИБИ
Налаштуйтеся на позитив і стримуйте емоції. Найкраще спрямувати ваші зусилля на досягнення компромісу.

Фото будинку дитини

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ ДАТ

- 19–25 квітня**
- 19** 150 років від дня народження Фелікса Михайловича Блуменфельда (1863–1931), українсько-го та російського піаніста, диригента, композитора
- 20** День довкілля
- 110 років від дня народження Гео (Юрія) Даниловича Шкатури (1903–1937), українського письменника
- 21** 100 років від дня народження Василя Івановича Агібалова (1913–2002), українського скульптора, педагога
- 22** Міжнародний день рідної землі
- 23** Всесвітній день книги й авторського права
- 24** 210 років від дня народження Олександра Васильовича Духновича (1803–1865), українського письменника, педагога, просвітителя, культурного діяча
- 25** 100 років від дня смерті Михайла Михайловича Коцюбинського (1864–1913), українського письменника, культурного та громадського діяча

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, вирийте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», майдан Незалежності, 2, м. Київ, 010142 або profvisti@ukr.net.

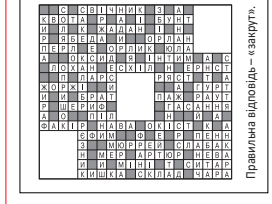
Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – пірнічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

ВІТАЄМО Наталію Мураченко з м. Ромни Сумської обл., яка правильно розгадала сканворд у № 15.

ДО УВАГИ ПЕРЕМОЖЦІВ КОНКУРСУ!
Щоб отримати пірнічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Відповіді на сканворд, надруковані у № 15

Старий у вост-роми	Високо-внина пошвці, малини	Тор-рець «Бе-ади»	Вагі-тій спирає чаві	Нобел-ська лауреатка Муха з Африки	Виступ на стні з ав-рами	Неза-пер-ний	Поло-жоня лоза проо	Повість «Сині поку-варі»)»	Нині в як дезор-данту	Мислив-ці на Сибірі	Перод папос-ської ери	Теро-Хем-тує	Уар-зі мр-туп-нем
Область, регіон у Мон-голі	Із вимок-че-ршої «не-давати»	Море, оз-сьоні не Шва-ченка	Летю-чий пави	Дана, не зна-ту ре-вю-вої	Лік-ко мо-є-ся	Заме-нь-ність як не-да-га	Смел-ний поїзд	Боробна з чор-ними полами	Ульт-ра-фіолет, і Лінд-бер-гера	Вин зопле-руно за-був-ра	Як зупи-ти до-жук Божос-ської?	Матері-ал, шта-ція, со-ціалі-зм	Одне з гавзів-ських мист
Ім'я Ші-цьє-роча	Ново-доль-на, Уль-ь-менка	Фільм для мило-ля	«Сюрре-алізм» в доре-чнину	Стран-ний по-сроби-лий кня-зя	Наша спр-ава Ньс-тон	Помірно хар-чун-варна	Лос-к-ська спіл-чот-а	Помірно хар-чун-варна	Земли-статист-ки «Іс-милі-во»	Нині прист-а-нна літа-ка	Угор-ський гадир-ці пар-ро	Менше за мис-те-чно	Одне з гавзів-ських мист
Той Рудоль-ф, що III року	Дом-шній мура-к	Мир, серед-стві	Індя-нець у кава-зіштату	Роз-мов-ний зорон	Пі-ж-ко Гот-тлі-в	«Пол-ре-ван-цій-ні» авіа-тор	Форма ор-енді-зму Візан-ті	Жест-ка д-ль-мента син-гу	Улюб-лений клуб із Мадрида	Гіган-тська змія	Дім для укра-їн-ців		
Елпс-тичний біг	1	Мир, серед-стві	2	Вене-ційське від-ста-во	Лікар-ка для сні-жної в-зрива-ня	Грецька по-се-ре-дан-ція-ць-ль	Дивом у му-суль-ман-стві	Шля-к із новин-ним і за-вом	Блі-нці, каш-тан, дин-дів	Що вилу-к-ся з о-лі-в-ково-го шин-ка?			
Спілка на н-вий лід	Російсь-ко-та-тар-ська вій-на	3	Танець англій-ської матрос-ів	Кате-рія в дитин-стві									